

NAROD-OJCZYŻNA-PANSTWO-TO JEDNOSC!

Wyd. A
LÓDŹ, sobota 29, niedziela 30 kwietnia 1978 roku
Rok XXXIV nr 98 (8979) Cena 1 zł

DZIENNIK POPULARNY

Projekt ustawy o jakości wyrobów i usług Powiększenie produkcji poszukiwanych wyrobów Z prac Rady Ministrów i Prezydium Rządu

Jak informuje rzecznik prasowy rządu — 28 bm. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów. Rozpatrzone wstępnie projekty ustawy o jakości wyrobów, usług, robót i obiektów budowlanych. Ma ona na celu zapewnienie warunków do stałego wzrostu jakości, a tym samym lepszego zaspokojenia potrzeb społeczeństwa oraz bardziej efektywnego wykorzystania potencjału naukowo-technicznego, środków produkcji i czasu pracy.

Rządowy projekt ustawy zmierzający do wprowadzenia zasad, o zadaniach związanych z poprawą jakości będą ujęte w planach społeczno-gospodarczych. Określa obowiązki w dziedzinie podnoszenia jakości produkcji, obrotu towarami, usług, robót i materiałów budowlanych dla przedsiębiorstw państwowych, jednostek gospodarki uspołecznionej i nieuspołecznionej oraz osób fizycznych. Ze szczególną uwagą zostało potraktowane zagadnienie ochrony interesów konsumenta.

W dokumencie uwzględniono problemy związane z oddziaływaniem zarówno czynników materialnych przez doskonalenie systemu ekonomiczno-finansowego i wzmacnianie związków pomiędzy jakością pracy a poziomem wynagrodzenia — jak też czynników moralnych.

Rada Ministrów podkreśliła społeczną i ekonomiczną doniosłość projektu ustawy oraz złożoność zawartej w niej problematyki. Określiła wytyczne i tryb prac nad

Spotkanie H. Jabłońskiego z załogą „Waryńskiego”

Przed Świętem 1 Maja, członek Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński spotkał się 28-bm. z załogą Warszawskich Zakładów Maszyn Budowlanych im. L. Waryńskiego.

Henryk Jabłoński, który jest członkiem organizacji partyjnej „Waryńskiego” odwiedził zakład hydrauliczki siłowej produkujący elementy decydujące o nowoczesnym rozwoju przemysłu maszyn budowlanych, a następnie — wydział mechaniczny i prototypów. W bezpośrednich rozmowach przy stanowiskach pracy przewodniczący Rady Państwa interesował się sprawami bieżącej produkcji, prowadzoną na szeroka skalę modernizacją potencjału wytwórczego, warunkami pracy i życia robotników tego liczącego już 145 lat. przedsiębiorstwa.

H. Jabłoński przekazał z okazji 1-majowego święta serdeczne pozdrowienia i życzenia dalszych sukcesów całej załodze.

19 zakładników w rękach terrorysty

Napad na bank

Uzbrojony gangster, który dokonał w piątek napadu na bank w Linzu, przetrzymuje 19 zakładników. Domaża się on natychmiastowej rozmowy z ministrem spraw wewnętrznych Austrii, Erwinem Langem. Ponadto zażądał od policji dostarczenia na żywności dla zakładników i m. in. 100 metrów sznura nylonowego oraz 2 czarnych chustek futelanych. Jak dotąd, nie udało się ustalić motywów czynu przestępczego.

Z OSTATNIEJ CHWILI
Według ostatnich doniesień agencji, przestępca zwolnił 9 osób spośród swych zakładników.

Edward Gierek wśród górników kop. „Sosnowiec”

28 bm. w przededniu pierwszomajowego święta I sekretarz KC PZPR — EDWARD GIEREK uczestniczył w zebraniu swojej macierzystej organizacji partyjnej w kopalni „Sosnowiec”. Obecny był również członek Biura Politycznego KC, I sekretarz KW PZPR w Katowicach — ZDZISŁAW GRUDZIEN.

Ponad 100-letnia kopalnia „Sosnowiec”, zakład o bogatych tradycjach rewolucyjnych, należy do grona produkujących kopalń polskiego przemysłu węglowego. Święto 1 Maja załoga wita wzmożonym rytmem pracy i aktywnością społeczną. Od początku br. dzięki ofiarności górniczych kolekcjonistów widać najlepsze po-

Plenum KW PZPR w Skierniewicach

Skuteczność działania terenowych organów władzy

Wypracowaniu metod i stylu pracy, mających na celu dalsze doskonalenie skuteczności działania terenowych organów władzy i administracji państwowej w realizacji zadań społeczno-gospodarczych, poświęcone było wczorajsze plenarium posiedzenia KW PZPR w Skierniewicach. Obradom przewodniczył I sekretarz KW PZPR — RYSZARD BRYK.

W wyniku wprowadzenia dwustopniowej struktury władzy i administracji państwowej — stwierdzono na plenium — nastąpiło znaczne umocnienie jednostek stopnia podstawowego. Stają się one coraz bardziej samodzielne, w coraz większym też stopniu zaspokajają na miano prawdziwego gospodarza swego terenu. Dowodem tego jest pomyślne wykonywanie zadań gospodarczych oraz lepsza i sprawniejsza obsługa ludności.

Konieczne jest jednak dalsze zwiększenie operatywności, zwłaszcza w rozwiązywaniu najpilniejszych problemów życia społeczno-gospodarczego terenu. Nastąpić to powinno poprzez wzrost udziału komisji rad w przygotowaniu sesji i w pracach prezydium, a także przez wzrost kontroli tych komisji w terenie. Wiele zależy również od inicjatywy uchwałodawczej prezydentów i radczników. Większej niż do tej po-

• Pięciodrzwiowy z różnymi wersjami silników i skrzyni biegów • Pierwsze egzemplarze w sprzedaży w III kwartale br. • Cena 225 tys. zł

„Polonez” — nowy polski samochód

Jak już informowaliśmy, FSO produkuje samochody „Polonez”. Jaki to samochód i czym się charakteryzuje, w porównaniu do dotychczas wytwarzanych „fiatów P3 p7”? Czy jest on bardziej niezawodny, nowoczesniejszy, ma lepsze walory eksploatacyjne?

Nadwozie samochodu wykonano w stylu fast-back, ostatnio bardzo popularnym w świecie. Produkowane obecnie „Polonezy”, wyposażone są w pięć drzwi (cztery boczne oraz tylne — ułatwiające dostęp do bagażnika). Kształt nadwozia został tak dobrany, aby opory aerodynamiczne były możliwie najmniejsze — takie rozwiązanie pozwoliłoby ograniczyć zużycie paliwa.

„Polonezy” będą oferowane w pięciu różnych typach silników. Większość samochodów zostanie wyposażona w silniki o pojemności 1500 cm³, mające moc 75 KM, a także dostępne będą „Polonezy” z silnikami 1500 cm³ o podwyższonej mocy — do 92 KM. Przewiduje się ponadto montaż silników o pojemności 1300 cm³ (moc 65 KM) i tzw. silników odprężonych o pojemności 1300 cm³ i 1500 cm³, pracujących na paliwie o liczbie oktanowej 78. Moc tych silników jest odpowiednio mniejsza i wynosi 60 oraz 70 KM. „Polonezy” są wyposażone w

Spotkanie z weteranami ruchu robotniczego i przodownikami pracy Sztandar dla Aleksandrowskiej „Sandry” 20-tysięczna legitymacja partyjna na Polesiu Uroczystości przed majowym świętem

Zgodnie z doroczną tradycją, przed Świętem 1-majowym odbywają się uroczyste spotkania z ludźmi zasłużonymi w pracy zawodowej i społecznej, załogi wyróżniających się zakładów otrzymują sztandary za zwycięstwo na kolejnych etapach współzawodnictwa, w podniosłym nastroju przebiegają liczne imprezy podkreślające wyjątkowy charakter tego święta. Oto kolejne relacje naszych reporterów.

Jednym z ważnych akcentów dni poprzedzających Majowe Święto klasy robotniczej było wczorajsze spotkanie członków Egzekutywy KL PZPR z weteranami ruchu robotniczego i przodownikami pracy województwa.

Mówiąc o roli jednych i drugich w procesie wychowywania młodego pokolenia oraz kształtowania socjalistycznych wzorców osobowych, I sekretarz KW PZPR B. Koperski przypomniał, że te tradycyjne już spotkania stały się okazją dla wielu niezwykle znaczących refleksji. Poprzedzają one wielką manifestację 1-majową ludzi pracujących, którzy po dobrze wykonanej pracy dają jednoznaczny wyraz swego poparcia dla realizowanego programu rozwoju kraju wytyczonego przez partię.

Przy takich okazjach nasuwa się pytanie o więzi z przeszłością i wierność wobec najlepszych po-

stepowych tradycji wyzwolenia społecznego oraz walk wolnościowych. Jesteśmy świadkami spełniania się hasła, które przez dziesiątki lat widniały na szturmówkach i sztandarach pochodów 1-majowych rewolucyjnej klasy robotniczej Łodzi, która na trwałe zapisała się w dziejach polskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego.

My, spadkobiercy bojkowników o wolność i sprawiedliwość społeczną, przekonujemy się, że dzięki ustrojowi socjalistycznemu przywilej do-

Pod hasłem dobrej roboty

Fabryce Dywanów „Dywila” odbyła się wczoraj uroczysta akademicka 1-majowa, na którą przybyli m. in.: sekretarz KW PZPR — T. Czechowicz, przewodnicząca LRZZ — A. Mroczkowska, sekretarz ZG ZZ Włókniarzy — H. Łabęcki oraz władze partyjno-administracyjne dzielnicy Łódź-Górna. Akademia stała się okazją do podsumowania doboru branży jedwabniczo-dekoderacyjnej „Dywila” — przedsięwzięcia, które zdobyło w ubiegłym roku nagrodę I stopnia w IV Ogólnopolskim Konkursie „Dobrej Roboty”. Sukces ten wypracowała cała załoga. W fabryce duża popularnością cieszy się socjalistyczne współzawodnictwo pracy, w którym 82 brigady skupiające ponad 1250 pracowników rywalizują o miano najlepszych, zaś brigada Jana Krawczyka z tkalni wywalczyła ostatnio I miejsce w

województwie miejskim łódzkim. Podczas akademii przekazano załozie i branży sztandary ufundowane przez ZG ZZ Włókniarzy. Następnie wyróżniający się pracownicy uhonorowani zostali wysokimi odznaczeniami państwowymi Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: B. Iwanowska i M. Znajewski. Złote Krzyże Zasługi — J. Gołębiowska i M. Gola. Wrecono ponadto 11 Srebrnych Krzyży Zasługi oraz 5 złotych i 11 srebrnych odznak „Zasłużony Pracownik Przemysłu Lekkiego”, a także 14 odznak zakładowych. Dotychczasowych osiągnięć pogratulował załodze „Dywila” i pracownikom całej branży sekretarz KW PZPR — T. Czechowicz, życząc w imieniu władz partyjnych miasta dalszych sukcesów w pracy zawodowej i w życiu osobistym.

W ZPDz. „Marko” wre wytyczona praca. Pracownicy tego jednego z największych przedsiębiorstw dzielnicy w naszym mieście zaciągnęli 1-majowe warty produkcyjne. Kolorowe fartuszki szwaczek zdobą czerwone kokardki wpięte w klapy. Maszyny szwalnicze udekorowane są biało-czerwonymi chorągiewkami. Kobiety nie odrywają oczu od pracy — roboty jest bardzo dużo. Kłopoty surowcowe przystopowały zwykle tempo pracy — dziś trzeba nadrobić zaległości; dostawy eksportowe muszą być gotowe za 4 tygodnie.

(Dalszy ciąg na str. 2)

Manewry NATO

Na selakach wiodących do Bałtyku, a więc w cieśninach: Kattegat i Skagerrak oraz w Kanale Kiłskim odbywają się manewry morskie NATO pod kryptonimem „Blue Harrier”. Potrwać one do 10 maja. Jak podało biuro misji NATO, obrony w ćwiczeniach tych bierze udział m. in. 20 okrętów wojennych Bundes Marine, 2 eskadry lotnictwa morskiego oraz smigłowce RFN. Ponadto w manewrach uczestniczą jednostki marynarki wojennej Danii i Norwegii.

Fala chłodu ustępuje

Fala chłodnego powietrza zaczyna pomału ustępować. W nocy z czwartku na piątek w północnej Polsce występowały jeszcze przymrozki. 28 bm. nastąpił już wyraźniejszy wzrost temperatury.

Institut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w okresie od 29 kwietnia do 3 maja przewiduje stopniowe ocieplenie. W dniach 29. IV — 1. V. spodziewane jest zachmurzenie umiarkowane, okresami duże z niewielkimi opadami, zwłaszcza w południowej części kraju. Spodziewany jest wzrost temperatur maksymalnych w granicach plus 6—13 st. na północy i plus 16—20 st. na południu kraju. Temperatury minimalne będą w granicach od minus 1 st. do plus 8 st.

Spotkanie sieradzkich przodowników pracy

W 1-majowym spotkaniu w Sieradzu z najlepszymi pracownikami zakładów tego województwa, uczestniczył m. in.: I sekretarz KW PZPR — Tadeusz Stasiak, wojewoda sieradzki — Tadeusz Barezek, wiceprzewodniczący CRZZ — Roman Stańko.

Podsumowanie współzawodnictwa o tytuł najlepszej załogi, było uroczystością tym podnioslejszą, że wojewódzka instancja związkowa otrzymała — ufundowany przez społeczeństwo — sztandar. Tytuł

stejnej dla każdego dziś pracy przynosi wspaniałe plony, jest podstawą dobrobytu realizowanego „przez ludzi i dla ludzi”.

Współczesna młodzież wychowuje się bez grozy klęski bezrobocia, powinna jednak, tak jak jej ojcowie, zawsze starać się kontynuować dzieło najlepszych i z godnością oraz świadomością ciągłości historycznej przejmować sztafety pokoleń. Tak, byśmy sobie zawsze mogli powiedzieć, że ze szczytnych hasel naszych poprzedników niczego nie zagubiliśmy, że pozostajemy im wierni.

Po wystąpieniu I sekretarza KW PZPR, który przekazał wszystkim

(Dalszy ciąg na str. 2)

CO DZIEŃ NIESIE

W 119 dniu roku słońce wzeszło o godz. 5.10, zajdzie zaś o godz. 19.58.

Kmieniowy obchodzą

DZIS: Piotr, Robert

JUTRO: Katarzyna, Marian

Dyżurny synoptyk

W dniu dzisiejszym dla Łodzi przewiduje następującą pogodę: zachmurzenie małe lub umiarkowane. Temperatura min. 1 st., maks. 12 st. C. Wiatry słabe — północne i wschodnie. Ciśnienie o godz. 19 wynosiło 988,6 hPa (741,5 mm).

Ważniejsze rocznice

1988 — Zm. Wojciech A. Świętosławski, fizyko-chemik 1923 — Otwarcie portu w Gdyni

1945 — Wyzwolenie obozu koncentracyjnego w Dachau

1945 — I Dywizja Piechoty im. T. Kościuszki dociera do Berlina

1901 — Ur. cesarz japoński, Hirohito.

Taka sobie myśl

Kto nie odczuł nigdy, jak dalece miłość mobilizuje wszystkie siły człowieka, ten jej nigdy nie zaznał.

Uśmiechnij się

Oto pomysły racjonalizatorskie: samoczynne zatłanianie nadchodzącej korespondencji!

Agencja TASS opublikowała fragmenty komunikatu o posiedzeniu zarządu SPD, w którym stwierdza się m. in., że wizyta LEONIDA BREZNEWA oczekiwana jest przez zachodnioeuropejskich socjaldemokratów jako ważne wydarzenie polityczne, które dostarczy nowych bodźców procesowi odprężenia, i że w znacznym stopniu przyczynia się do tego rozwoju prowadzone przez przywódcę radzieckiego z kancelarzem Helmutem Schmidtem.

Agencje zachodnie piszą, że 33. rocznica wyzwolenia Włoch od faszystów (25 kwietnia) minęła pod znakiem demonstracji przeciwko terroryzmowi. Podczas ceremonii składania wieńców pod Pomnikiem Nieznanego Żołnierza i składania wieńców w miejscach straceń Włochów przez Niemców okupantów, prezydent Leone powiedział: „Nasz naród przeżywał ciemne chwile, momenty, które wydawały się rozpaczliwe. Teraz stoimy w oświetlonej przyszłości, krusząc niebezpieczeństwa. Musimy pozostać wierni tym samym ideałom, dzięki którym uwolnił się nasz kraj”.

Ukazujący się w Bejrucie dziennik AN NAHAR pisze, że w Hawanie odbywają się obecnie rozmowy na temat problemu erytryjskiego a Fidel Castro i przewodniczący Ludowego Frontu Wyzwolenia Palestyny, Habasz pośrodkowa między władzami etjopskimi i organizacjami erytryjskimi.

Konserwatywni przywódcy polityczni z 15 krajów spotkali się w poniedziałek w Salzburgu, w celu uformowania nowego, europejskiego sojuszu, zrzeszającego centroprawicę. Nowa Europejska Unia Demokratyczna (EDU), utworzona przez konser-

Łódzka Trasa W-Z — wdzięczny model dla studentów PWSSP

Przenikanie się starego z nowym, praca, realia i akcesoria wielkiej budowy, są tematem kilkudziesięciu obrazów i fotografii, zaprezentowanych na wystawie pn. „Łódzka Trasa W-Z”, zorganizowanej w Galerii Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych. Ekspozycja jest plonem pleneru (inicjatorem tego przedsięwzięcia artystycznego była nasza redakcja)

Edward Gierek

(Dokończenie ze str. 1) tywów, kierowanych przez przynajmniej 1800-osobową organizację partyjną — kopalnica dostarczała gospodarce narodowej ponad 7 tys. ton węgla dodatkowo. Zabierając głos EDWARD GIEREK stwierdził z satysfakcją, że organizacja partyjna kopalni swoją ofensywnością w działaniu godnie kontynuuje szczytne tradycje Zagłębiowskiej klasy robotniczej. Na zakończenie wystąpienia I sekretarz KC w imieniu Komitetu Centralnego, Biura Politycznego oraz własnym — złożył górnikom kopalni „Sosnowiec” i wszystkim ludziom pracy Śląska i Zagłębia serdeczne podziękowania za twórczy trud, jaki podejmują na rzecz dalszego rozwoju ojczyzny.

Pod hasłem dobrej roboty

(Dokończenie ze str. 1) ma jednak ostrą konkurencję. Z okazji święta ludzi pracy, które w tym roku obchodzono jest szczególnie uroczyste w zakładach przemysłu lekkiego (zbiegło się bowiem z 70 rocznicą powstania ZZ Włóknarzy), 82 pracowników „Marko” — zwycięzców współzawodnictwa o tytuł „Najlepszego w zawodzie” — otrzymało odznaki „Przedownika Pracy Socjalistycznej”. W przedsiębiorstwie odbyło się również spotkanie z jubilatami, którzy przepracowali w przemyśle lekkim 25—30 lat. (at)

SPORT SPORT SPORT

Przedostatnia kolejka piłkarskiej ekstraklasy

W Łodzi ŁKS z Polonią; w Bytomiu Szombierki z Widzewem

Piłkarze pierwszoligowych drużyn wybiegną dziś na boiska, by rozegrać przedostatnią, ale nie mniej ważną, kolejną z szesnastu meczów w ramach sezonu. W Łodzi Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W drugim meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

W pierwszym meczu z ŁKS Polonia zagra z ŁKS, w Bytomiu Szombierki z Widzewem. W Warszawie Legia zagra z Górnikiem Zabrze, a w Katowicach Górnik z Rybnikiem.

Uroczystości przed majowym świętem

(Dokończenie ze str. 1) uczestnikom spotkania najlepsze życzenia świąteczne, zebrani obejrzeli trzy ostatnie odcinki kwartalnika filmowego, będącego kroniką najważniejszych wydarzeń naszego miasta.

WSM przekazał klucze do pierwszych mieszkań członkom ZSMP, którzy w ramach patronatu wypracowali swój wkład mieszkaniowy.

Podczas posiedzenia KSR zasłużeni pracownicy zakładu wyróżnieni zostali odznaczeniami państwowymi i resortowymi. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał Aleksy Kolaciński, Złoty Krzyż Zasługi: Irena Rogowska, Lucjan Wawrzyniak, Stefan Żywicki, Srebrny Krzyż Zasługi: Anna Wojciechowska, Zdzisław Hyży, Stefan Karnicki, Jan Błaszczyk i Hieronim Wielkopalan. Siedem osób odznaczono odznaką „Zasłużonego Pracownika PL”, dwie osoby — odznaką „Zasłużonego Działacza Zw. Zaw.”.

W ZWO „Vera” w Łodzi odbyła się wczoraj uroczystość wręczenia legitymacji kandydatki PZPR grupie 80 wyróżniających się reprezentantów zakładów przemysłowych dzielnicy Polesie. Aktu tego dokonał I sekretarz KD PZPR — W. Józwiak wraz z sekretarzami KD PZPR — H. Rusakowa i Z. Oleczakiem. Gratulując nowym kandydatom PZPR — W. Józwiak podkreślił wagę obowiązków, jakie na członka partii nakłada ten wybór ideowej drogi zwycięstwa.

Z prac Rady Ministrów

(Dokończenie ze str. 1) się ustaleniami II Krajowej Konferencji Partyjnej, która wskazała na potrzebę systematycznego powiększania produkcji poszukiwanych wyrobów rynkowych, m. in. w przemyśle drobnym, zarówno państwowym jak spółdzielczym. Prezydium Rządu rozpatrzyło program rozwoju produkcji rynkowej w tej dziedzinie gospodarki, opracowany przez resort handlu wewnętrznego i usług.

Podczas manifestacji grupa 20 aktywistów otrzymała z rąk sekretarza KL PZPR — G. Adamczewskiej legitymacje kandydatki PZPR. Wśród nich znalazła się 20-tygodniowa legitymacja partyjna w dzielnicy Polesie. Otrzymała ją pracownica ZWO „Vera” — Henryka Matysiak. 20 działaczy młodzieżowych otrzymało także legitymacje członkowskie ZSMP. (er)

Samochody — premie PKO

Oddział Wojewódzki NBP w Łodzi, komunikuje, że w losowaniach książeczek oszczędnościowych PKO premiiowanych samochodami, wystawionych w województwach: miastach Łodzi, Piotrkowsku, sieradzkim i skierniewickim, wylosowano 28 samochodów na następujące numery książeczek:

US 1469423, US 1718200, US 1832749, US 1880368, US 2143816, US 2460352, US 3068917, US 3278533, US 3678267, US 3940210, US 3947107, US 3968704, US 4498551, US 4560399, US 4779136, US 4799403, US 5177075, US 5561585, US 5587457, US 6033732, US 6045131, US 6071447, US 6075119, US 6082866, US 6093593, US 6097784, US 7050261, US 7070851, US 7077112, US 7075553, US 7100983, US 7103281, US 7108855, US 7114630, US 7126489, US 7127223, US 7133463, US 7134789, US 7142120, US 7142867, US 7145771, US 8582431, US 8582929, US 8584591.

Powozemne Kasy Oszczędności zawierają zainteresowane osoby o terminie i miejscu odbioru wygranych samochodów. Powyższy wykaz wylosowanych samochodów ma wyjątkowo charakter informacyjny. Podstawę do wydania premii stanowi jedynie tabela urzędowa NBP.

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu naszego długoletniego pracownika

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 29 kwietnia br. o godzinie 13.30 na cmentarzu na Mani

KAZIMIERZA STACHA

składają Rodzinie:

DYREKCJA RADA ZAKŁADOWA PODSTAŃCOWA ORGANIZACJA PARTIJNA ORAZ KOLEJZANKI I KOLEJCY ZAKŁADÓW WYROBÓW GALANTERYJNYCH „WAGMETH”

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 29 kwietnia br. o godzinie 13.30 na cmentarzu na Mani

ANIELA JANIKOWSKA

z Pieniżków

Pogrzeb odbędzie się dnia 2 maja 1978 r. o godz. 14.30 na cmentarzu rzymsko-katolickim św. Antoniego na Mani (ul. Sołec 11).

45 samochodów oszczędnych marki „Syrena 105”: UO 909035.

ANASTAZJA ZAPUTOWICZ

DANUTA SZTAJER

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w sobotę, dnia 29 kwietnia br. o godz. 8 w kościele parafialnym św. Krzyża przy ul. Sienkiewicza.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczyna się w dniu 29 kwietnia br. o godz. 17 w Złoczewie w kościele parafialnym, skąd nastąpi wyprowadzenie zwłok na miejscowy cmentarz.

JADWIGA TRIMER

ANITA KRASUSKA

Nabożeństwo żałobne odbędzie się 29 kwietnia 1978 roku o godzinie 13.30 w kościele św. Mateusza w Pabianicach, w którym nastąpi wyprowadzenie drogiel nam zwłok na miejscowy cmentarz katolicki, o czym zawiadamiamy pograżeni w głębokim smutku

Pozostają w niewzruszonym żalu MATKA, SYNOWIE, RODZINA I POZOSTAŁA RODZINA

HELENA DYAKOWSKA

ANITA KRASUSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 2 maja br. o godz. 14 z kaplicy cmentarza przy ul. Ogrodowej.

Pogrzeb odbędzie się w Warszawie na cmentarzu ewangelicko-anglikańskim przy ul. Młynarskiej w dniu 29 kwietnia 1978 roku o godz. 13, o czym zawiadamiamy pograżeni w głębokim smutku

watystów, bądż przez chrześcijańskich demokratów z W. Brytanii, Skandynawii i RFN — pisze korespondent REUTERS — jest traktowana jako przejawująca Międzynarodowej Socjalistycznej, która zrzesza blisko 60 partii socjalistycznych i socjaldemokratycznych.

Libański dziennik AN NAHAR zamieścił wywiad króla Jordani, Husaina, który wyraził obawy, że potencjalnie militarna Izraela przewyższa swoją jakością uzbrojenia arabską i że nie można wykluczyć posiadania przez Izrael broni atomowej, której do użycia. Są podstawy, aby sądzić — powiedział monarcha — że Izrael planuje piątą z kolei wojnę bliskowschodnią przeciw Syrii oraz Jordanii.

Kilka tysięcy uczestników wzięło udział w uroczystościach, zorganizowanych przez Ministerstwo Kultury w Pekinie (daty nie podano), powitało burzliwymi brawami, łzami i skandowanymi okrzykami na cześć KC i Hua Kuo-jenga oraz przeciw zbrodniom „bandy czworga”, wystąpieniu wiceministra tego resortu i piosarza Ho Cing-czy, który w imieniu partii podziękował grupie partyjnej” oznajmił o rehabilitacji szeregu wybitnych pisarzy i artystów, fałszywie oskarżonych przez „bandę czworga”. W relacji z wczoraj, opublikowanej w prasie czytamy, że zausznicy „bandy” w Ministerstwie Kultury długo stosowali fałszywe metody i krawce represje wobec wielu pracowników kultury i sztuki.

Na konferencji prasowej, ambasador ETOPII w Pekinie, podkreślił, że jego rząd ściśle przestrzega zasad Kartel ONZ i OJA oraz zasad niezagrożenia i pokoju współzależności. Cytując wypowiedzi prezydenta Somalii, Barre w czasie jego niedawnej wizyty w Pekinie, ambasador zwrócił uwagę, że świadczą one, że reżim somalijski nie zrezygnuje z planów agresji przeciw Etiopii. Stwierdził, że warunkiem pokoju w „rogu” Afryki jest bezwarunkowe wyzroczenie się przez Somalję rozszereż do terytoriów Etiopii, Kenii i Dżibuti oraz zaakceptowanie zasad i decyzji ONZ.

Międzynarodowa Organizacja Pracy (ILO) opublikowała w Genewie raport grupy ekspertów naukowych w sprawie zwalczania przyczyn bezrobocia w świecie zachodnim. Stwierdza się w nim, że nawet, gdyby dzięki jakimś cudowym, milion młodych ludzi bezrobotnych nagłe znalazły pracę, głębokie niezadowolenie młodzieży w rozwiniętych krajach zachodnich, będzie nadal narastać. MOP wskazuje, że „głęboko zakorzenione niezadowolenie milionów młodych bezrobotnych w krajach uprzemysłowionych jest tylko częściowo uzasadnione niepełnym zatrudnieniem”.

Były zastępca dyrektora CIA d.s. planowania, Thomas Karamezian, nawołując do tzw. „brudnych trików” w działalności CIA stwierdził, że wszelkiego rodzaju nadużycia tajnych służb USA zwykle były polecane, względnie inspirowane od góry, w tym również przez prezydentów i sekretarzy stanu.

Kalendarzyk KIBICA

SOBOTA
PIŁKA NOŻNA: I liga ŁKS — Polonia Bytom, al. Unii gozdz. 17. Tenis: stołowy: I liga mężczyzn Włókniarz Ł. — GKS Jastrzębie ul. 8 Marca, godz. 18 (w niedzielę godz. 19), kobiety Włókniarz Ł. — Motor Lublin, godz. 14.30 (w niedzielę godz. 9.30).

BADMINTON: Otwarte mistrzostwa Łodzi, al. Włókniarzy, godz. 9 (w niedzielę od godz. 9).
PODNOSZENIE CIĘŻARÓW: mistrzostwa okręgu juniorów, ul. Zakątna 82, godz. 15 (w niedzielę godz. 10).
ZAPASY: Półfinały drużynowych MP juniorów, w Zgierzu przy ul. Wschodniej, godz. 9.
BOKS: I krok ul. Armii Czerwonej 80, godz. 17 (w niedzielę od godz. 17).
NIEDZIELA
BOKS: mecz o PP Gwardia Ł. — Gwardia Koszalin, al. Kościuski, godz. 11.
PIŁKA RĘCZNA: I liga mężczyzn Anihana — Hutnik Kraków, w hali ChKS, godz. 17 (w poniedziałek godz. 16).
PIŁKA NOŻNA: II liga Start — Arkonia Szczecin, ul. Teresy, godz. 13.30. Klasa „M” seniorów: ŁKS II — Włókniarz Kalisz, ul. Ogrodowa, godz. 15. Włókniarz Pabianice — Ostrowia, w Pabianicach, godz. 11.15.
LEKKA ATLETYKA: Zawody o puchar ZPDz. „Sandra” w Aleksandrowie, od godz. 15.
PONIEDZIAŁEK (1 MAJA)
BOKS: Towarzystwo zawodów seniorów Włókniarz Ł. — PAMA Freiberg (NRD), ul. Armii Czerwonej 80, godz. 18.
PIŁKA RĘCZNA: Międzynarodowy turniej mężczyzn o puchar naczelniczki Konstancji z udziałem: Włókniarz Ł., BSG Motor Nord Eisenach i BSG Fortschritt (NRD) i Pilicy Tomaszów w Konstancynie od godz. 14.
KOLARSTWO: Wyścigi szosowe w Aleksandrowie, od godz. 15.
TENIS STOŁOWY: Jubileuszowy turniej międzynarodowy z okazji 30-lecia KS Włókniarz, ul. 8 Marca, od godz. 15 (dokończenie i turniej indywidualny we wtorek, środe i czwartek).

godz. 15. Włókniarz Pabianice — Ostrowia, w Pabianicach, godz. 11.15.
LEKKA ATLETYKA: Zawody o puchar ZPDz. „Sandra” w Aleksandrowie, od godz. 15.
PONIEDZIAŁEK (1 MAJA)
BOKS: Towarzystwo zawodów seniorów Włókniarz Ł. — PAMA Freiberg (NRD), ul. Armii Czerwonej 80, godz. 18.
PIŁKA RĘCZNA: Międzynarodowy turniej mężczyzn o puchar naczelniczki Konstancji z udziałem: Włókniarz Ł., BSG Motor Nord Eisenach i BSG Fortschritt (NRD) i Pilicy Tomaszów w Konstancynie od godz. 14.
KOLARSTWO: Wyścigi szosowe w Aleksandrowie, od godz. 15.
TENIS STOŁOWY: Jubileuszowy turniej międzynarodowy z okazji 30-lecia KS Włókniarz, ul. 8 Marca, od godz. 15 (dokończenie i turniej indywidualny we wtorek, środe i czwartek).

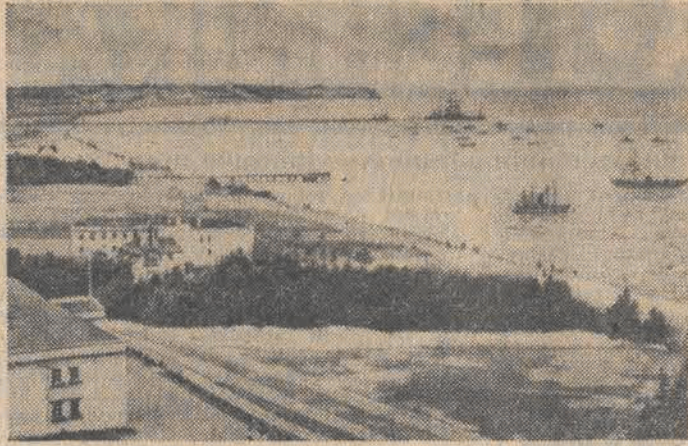
Dnia 27 kwietnia 1978 roku zmarła opatrzona św. sakramentami w wieku 92 lat nasza najukochańsza Siostra, Mama, Babcia i Prababcia

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 27 kwietnia 1978 roku zmarła

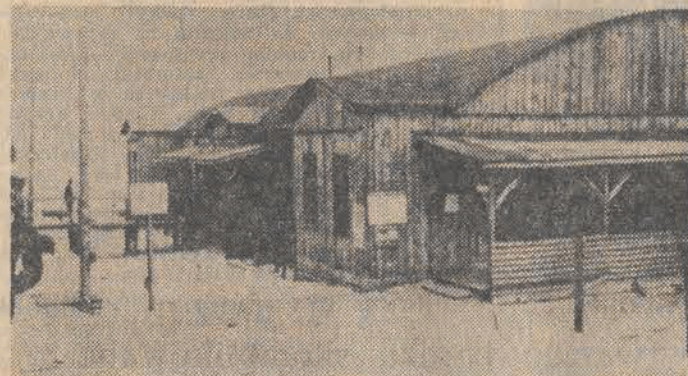
Dnia 26 kwietnia 1978 roku zmarła, przeżywszy lat 98 nasza droga Babcia i Prababcia

Dnia 26 kwietnia 1978 roku zmarła nasza najukochańsza, najlepsza Matka, Babcia i Prababcia

Dnia 26 kwietnia 1978 roku zmarła, przeżywszy lat 45

Widok Gdyni w 1920 r.

Pierwszy dworzec morski w Gdyni w latach 1923-25.

Gdyńskie okno na świat

29 kwietnia 1923 roku — pięćdziesiąt pięć lat temu — odbyła się uroczystość otwarcia portu, a 13 sierpnia przy drzewniacym pomoście w Gdyni zacumował pierwszy statek oceaniczny. Był nim francuski, wielokominowy transatlantyk s/s „Kentucky” o pojemności 6614 BRT, który zabrał stad polskich emigrantów udających się w poszukiwaniu chleba aż za ocean. W 1923 r. nowy port w Gdyni obsługuje 1168 statków i przeladuje prawie 2 mln ton towarów, w tym 1.750 tys. ton węgla.

W 1933 r. Gdynię odwiedziło 4255 jednostek pływających, a przeladunki osiągnęły 6,1 mln ton. Postawiło to Gdynię na pierwszym miejscu wśród wszystkich portów nad Bałtykiem. Te przeladunki utrzymała Gdynia do wybuchu wojny, przeladowując w 1938 roku 9,2 mln ton towarów.

Tak port, jak i miasto — największy w owych latach piec budowy — budowali przybywający tu z różnych stron kraju bezrobotni. Tu znajdowali pracę, choć skromne zarobki nie pozwalały na wynajęcie niezwykle drogich mieszkań w czynszowych kamienicach. Najczęściej z obrzynków desek, kawałków blachy i kilku rolek papy budowali sobie bieda-domki.

We wrześniu 1930 roku mieszkańcy tych slumsów wraz z marynarzami utworzyli oddziały Czerwonych Kosynierów, które stanęły — obok regularnych oddziałów Wojska Polskiego — do obrony zbudowanego przez siebie miasta. Obrona Gdyni, trwająca do 19 września, stała się obok Westerplatte i Helu epopeją bohaterskiej walki w obronie odzyskanego niedawno skrawka wybrzeża i niepodległości kraju.

Budowniczy i wielki protektor Gdyni inż. Eugeniusz Kwiatkowski, w pierwszych powojennych latach delegat rządu do spraw odbudowy wybrzeża, wypowiedział kiedyś jakże znamienne słowa:

— Gdynia to było pierwsze przebudzenie wiary we własne siły, przebudzenie Polski na morzu. To nasza pierwsza, ale rzetelnie zapłacona rata za wszystkie historyczne zaniedbania i błędy, popelnione przez dawną Rzeczpospolitą u ujścia Wisły i nad Bałtykiem. Oby pokoleniu następnemu dane było zapisać w historii większe zwycięstwa i osiągnięcia...

Eugeniusz Kwiatkowski

Oto dzień dzisiejszy — Port Gdyni nocą.

I tak się stało. Współczesne pokolenie Polaków dysponuje już nie laskawie nam przyznawanym skrawkiem wybrzeża, lecz przeszło 500-kilometrowym pasem bałtyckiego brzegu. Trzy wielkie porty: Gdynia, Gdańsk i Szczecin, które w roku 1950, w toku odbudowy, przeladowały łącznie 15 mln ton towarów w 1977 r. przeladowały — po rozbudowie i modernizacji — 62 mln ton. Sam port gdyński, który szybko zaleczył wojenne rany, przeladuje prawie 15 mln ton towarów rocznie. Na wcześniej zarezerwowanych terenach rozwinęła się po wojnie i przekształciła w najnowocześniejszy zakład polskiego przemysłu okrętowego Stocznia im. Komuny Paryskiej. Tu również działa przedsiębiorstwo amatorskie — Polskie Linie Oceaniczne, dysponujące aktualnie 180 statkami o nośności łącznej ponad 1 mln ton. Tu mieści się największe z polskich przedsiębiorstw rybackich — „Dalmor” i dwie wyższe uczelnie: Wyższa Szkoła Morska i Wyższa Szkoła Marynarki Wojennej. Miasto zaś ma już 225 tys. mieszkańców.

Malo komu przychodzi do głowy myśl, że w małym samochodzie „Fiat — 126 p” jest uprzedmiotowiona praca ponad 30 tys. ludzi. Malo kto też wie, że słowo „FIAT” oznacza może skrót od Fabryca Italiana Automobili Torino

lub z łacińskiego — stań się, bądź, dziej się...

To ostatnie chyba najbardziej pasuje do naszych warunków. W ciągu bowiem zaledwie 6 lat zbudowano 45 hektarów hal produkcyjnych, z których jedna ma wielkość 22 hektarów, zbu-

dowano 6 km parkanów, ogradzając teren ponad 160-hektarowy, ułożono 18 km dróg pierwszej kategorii, zmontowano ponad 30 km podwieszonych wyciągników, którym po wielkich halach jeżdżą samochody, wtedy kiedy same jeszcze jeżdżić nie są w stanie...

SKOŃCZYM...BIELSKO!

Dwanaście wielkich zakładów rozlokowanych w dwóch województwach wchodzi w skład przedsiębiorstwa noszącego nazwę Fabryka Samochodów Małolitrażowych w Bielsku Białym. Jedne z tych zakładów — jak np. w Tychach czy w Bielsku to nowe, zbudowane od początku obiekty, podczas gdy inne, jak np. Kuźnia w Ustroniu mają za sobą długą historię. Wszystkie one zostały jednak doinwestowane i dziś w niczym nie przypominają tego czym były przed parą laty. Choć z owej tradycji w Fabryce Samochodów Małolitrażowych do dziś zostało sporo.

Rower, piec ogrzewczy, łańcuchy, śruby, gwóźdź i brzytwa także posiadają znak FSM tak jak znakiem tym znaczony są produkowane w Wapiennicy kosy. Cóż, nie można inaczej, bo nim jeszcze powstała fabryka samochodów, poszczególne zakłady wyrobiły różne rzeczy, a te których nie udało się przekazać innym producentom, wytworzone są do chwili obecnej.

O produkcji samochodów myślano na Śląsku dawno. Myślano nawet wtedy, kiedy nie miały one w kraju najlepszej passy. Jeszcze nie marzyły się nam „Fiaty”, jeszcze królowały na naszych drogach staroświeckie „Warszawy” i ciężkie, mało sprawne „Syreny 102”, kiedy w Bielsku pracowano nad silnikiem S-31, który zastąpił dwucylindrowy napęd „Syreny” i służył jej do dziś.

A kiedy w warszawskiej FSO zrobiło się ciasno, kiedy w starej fabryce brakło miejsca dla jednoczesnej produkcji trzech samochodów, Bielsko przystąpiło „Syrenę”, która stała się zaczątkiem dzisiejszej FSM. Decyzja władz partyjnych i rządu o przeniesieniu montażu „Syreny” z Zerania do Bielska zapadła w roku 1971, a w dziesięć miesięcy później — w listopadzie tegoż roku — z niewielkiej taśmy zjechały pierwsze egzemplarze tego samochodu, noszącego znak firmowy FSM.

W tym samym czasie, w dalekim Turynie zakończone zostały rozmowy o zakupie licencji na kolejny — drugi już samochód osobowy, którego produkcję mieliśmy podjąć w kraju. Decyzja o ulokowaniu produkcji zakupionego samochodu nie nastąpiła trudności. W Bielsku bowiem trwała już praca na taśmie „Syreny”, byli ludzie przygotowani do pracy słowem Bielsko...

To było wielkie przedsięwzięcie. Jeden z uczestników owych wielkich dni rodzenia się kolosa mówi dziś o nich jako o czasie „cowbojskim”.

— Wychodziłem z domu o 5 rano, by wrócić późną nocą. Czego się nie dopatrzyło, o czym ewentualnie zapomniał, już tego nie odrobił... Straciłem wtedy na wadze, przybyło mi siwych włosów, ale nawet tego nie zauważyłem. Nie miałem na to czasu. — Wszystko wtedy odbywało się trochę na wariackich papierach — wspomina inny Lewie odebrałszy od budowlanych murów, jeszcze nie położono dachu, a już wchodziły brygady montażowe.

— Nam się spieszyło. Tak jak wszystkim tu, którzy oprócz księżykowego krajobrazu, błota, lepkiej mazi i kałuż wody widzieli oczyma wyobraźni wielkie, pokryte aluminium hale.

— Czy wszyscy wytrzymali? — pytam. — Jak wszędzie — odpowiadają. Jedni wytrzymali, inni nie. Ci którzy liczyli na dobrą, wygodną pracę, uciekali po tygodniu. Inni odchodzili po paru miesiącach. Ale większość została.

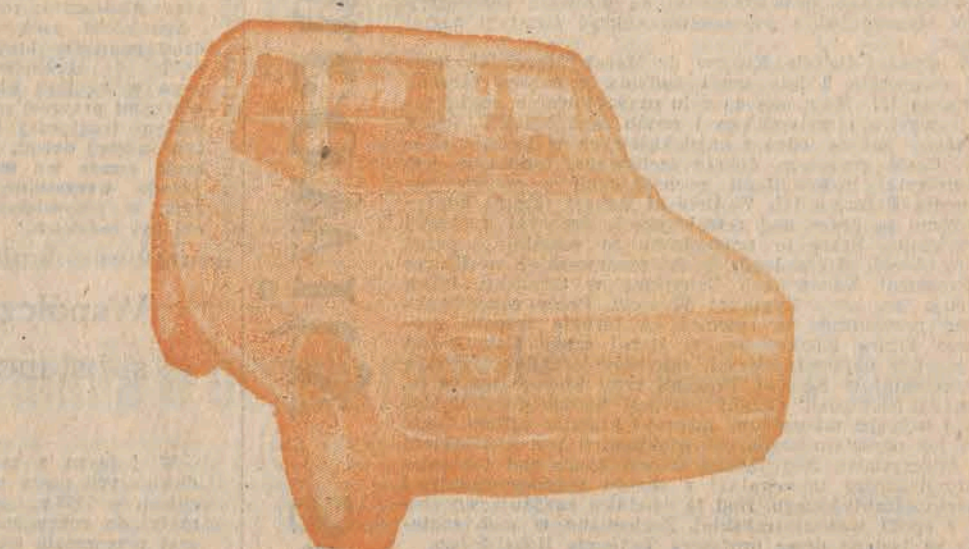
— Panie, ja z kolegami w zimnym baraku, nocą układaliśmy sobie plany na przyszłość — powiada jeden z młodych mistrzów montażu, który w owych „cowbojskich” czasach był robotnikiem budowlanym. — Widziałem siebie w wielkiej hali, przy taśmie. Ciepło, sucho, nawet ciszej niż było wtedy na budowie. Tylko ci co umieli marzyć i te marzenia realizować mogli przetrwać... I przetrwali!

Początki narodzin tego kolosa nie były łatwe. No bo choćby kłopoty z Ustrońską Kuźnią. Kto dziś o nich pamięta?

...A było to tak: Stara kuźnia miała dość wadliwą, zementowaną żaluzję, która chlubila się swą fabryką, była dumna z tradycji i nikomu się nie śniło, by mogło być inaczej. Aż tu nagle zakomunikowano, że od dnia takiego to, a takiego, Kuźnia Ustron będzie częścią fabryki samochodów.

Żaluzja poczuła się urażona. Przez prawie 150 lat bronili swej fabryki. Z jej losami związane były losy wielu pokoleń Ślązaków, aż tu nagle... Czyżby nie nie stanowiąca historia? Nie nie znaczący wielokrotnie doświadczenia walk o istnienie tej fabryki?... Żeby teraz... — mawiali oburzeni ludzie.

Ale decyzje były powzięte, cel przedni i trzeba było wiele pracy włożyć w to, by przekonać ludzi z Ustrońskiej Kuźni, że właśnie owa tradycja, przywiązanie do niej i dumna, mogą sprawić, że przedsięwzięcie się uda.

Dziś nikt też nie pamięta, że Tychy, czy Bielsko wcale nie były tak dumne z przedsięwzięcia władz. Więcej — nie było w mieście chleba — wiadomo — budują fabrykę. Były brudne ulice — wiadomo — ci z budowy, tłok w miejskiej komunikacji czy w hotelach — wiadomo — budowa... Nie było więc dumy z tworzenia. Nie było dumy z nowej inwestycji, która za parę lat miała tak, jak bielska wełna, czy bielskie maszyny głośić chwałę grodu i jego mieszkańców.

Tymczasem Bielsko stało się celem podróży wielu ludzi w kraju, którzy ciągnęli do owego Klondike, spodziewając się znaleźć tam pracę, które wielu kojarzyło z ową dziewiętnastowieczną żyłą złota, z której wystarczy tylko czerpać...

— A tu ciężka praca, pośpiech, wysokie wymagania, dyscyplina. — Placa, jak wszędzie — dobra za dobrą pracę, gorsza za mniejszy wysiłek — wspomina dziś jeden z tych, którzy ścignęli tu aż z Koszalińskiego.

— Ale za to ma fabryka młodą załogę, której wiek przeciętny mieści się w granicach 26 lat. Starsi, to ci którzy szkolili się w FSO, FSC w Starachowicach, w Kielcach czy Nysie. Reszta to ludzie z naboru, no i ci którzy w starych fabrykach pracowali.

Tylko na taśmie „Syreny” widać ludzi starszych. Oni byli solą tej fabryki. Na małej przestrzeni, sposobami o jakich trudno myśleć przy montażu „Fiata 126p” składali pierwsze „Syreny” i składają tak do dziś. A tuż obok, pod tym samym dachem pracują nowoczesne taśmy „malucha”.

Wielga, skomplikowana maszyna obejmująca swymi macakami zestawioną karoserię samochodu i w sekundę zgrzewa ponad 140 punktów. Potem potężne ramiona chwytają błyszczącą stalową „skorupę” i taszcą ją do wielkich gorących tuneli, z których wychodzą kolorowe nadwozia, by „pełznąć” leniwie na różnych wysokościach owej hali, stawać się powoli samochodem.

Jeszcze tylko kilka zabiegów — sprawdzenie świateł, próby hamulców, jeszcze tylko „przejażdżka” na rolkach, obok których ustawiony miernik szybkości wskazuje czasem szybkość 125 km i już pojazd wpada w ręce ludzi w białych fartuchach i białych rękawiczkach na rękach. Tu czyszczy się to co brudne, usuwa zadrapania... na plac.

W Bielsku takich operacji jest 40 dziennie, w Tychach — 160. Ale to jest faza końcowa, najbardziej efektywna, ta która wywiera największe wrażenie. A jest przecież i inna — poprzedzająca montaż.

W hali, w której będnę tłoku zmieszczą się 4 boiska do piłki nożnej rodzi się serce samochodu. Część do części, składa się to cacko, które na końcu każdej taśmy, na specjalnym urządzeniu, jest wprawiane w ruch i już wówczas wiadomo, czy złożono wszystko właściwie, czy regulacje są poprawne, czy uciągnięto owe 580 kg, czy się zadawki. Tu czujnej kontroli nie może ująć uwagi żadna wada. Znaczną bowiem część tego co schodzi z tych taśm idzie na eksport, na spłaty kredytu do Włoch, a także do RFN, do Belgii, Szwajcarii i Jugosła-

wii. Zresztą jedna jest w świecie fabryka silników Fiata 126. Jest nią fabryka w Bielsku.

— Nowoczesność wymaga wielu wysiłków — mówi jeden z dyrektorów. — Np. półtora tysiąca maszyn w ciągu jednej minu-

ty zużywa około 3 tysięcy litrów oleju z wędą czyli tzw. chłodziwa. Gdybyśmy chcieli wydać to do ścieków, byłoby to ogromny problem dla środowiska. Trudniemy się więc nad utylizacją tej ogromnej masy materiału. A transport... Dziennie musimy wysłać około 200 samochodów. Na specjalny wagon kolejowy wchodzi ich 8. Zatem musimy mieć co dzień 25 wagonów, których nie ma, które są potrzebne w innych miejscach.

Podobnie jest z transportem części i surowców. W zespolech przychodzi do fabryki zaledwie trzecia część wagi samochodu. Reszta to surowiec. Jeśli odliczyć odpady technologiczne, to dla każdego samochodu trzeba przywieźć około 500 kg surowca. Potem ten surowiec jest wożony po całej fabryce przynajmniej dwa razy.

— Wiadomo, że każdy samochód składa się z około 4,5 tys. części. Produkcja jest duża, przeto i części wiele. Tu już nie wystarczy zwykła hala magazynowa. Koniecznym było opracowanie specjalnego systemu sterowania gospodarką magazynową. Dziś kilku inżynierów w blyskawicznym tempie wyszukuje i wydaje części z magazynu, ale musi do pomocy maszynę cyfrową. Bez niej niechybnie by się pogubił.

Ma fabryka kłopoty z koordynacją produkcji u kooperantów. Prawda, że 62 proc. wszystkich części produkuje się w „Polo”, ale są też i inne zakłady, które nierazko zmuszają fabrykę do podejmowania decyzji o imporcie. Dłatego to właśnie trafiają się na rynku egzemplarze z różnymi importowanymi częściami. I nie są to żadne odrzuty z eksportu, a tylko znak, że znów któryś z kooperantów nie dotrzymał słowa...

W Fabryce Samochodów Małolitrażowych wciąż się inwestuje, wciąż się coś buduje. Bo chcąc rytmicznie wytwarzać, trzeba mieć zagwarantowane dostawy, trzeba mieć pewność, że raz dane słowo będzie dotrzymane.

— A Syrena? — pytam, widząc staroświecką taśmę, na której tradycyjnymi metodami składa się tę popularną „biedronkę”.

— Syrene produkujemy i produkować będziemy. Tak długo, jak długo będzie na nią zapotrzebowanie. Ponadto jest ona doskonałym warsztatem szkoleniowym dla załogi. Zresztą uzbiliśmy olbrzymią halę w maszyny i urządzenia do jej wytwarzania i nie można z tego ogromnego majątku zrezygnować — wyjaśnia mi dyrektor.

Będziemy więc mieli wciąż ładny, zwiny samochód — zabawkę i nieco przestarzałą Syrenę, na którą wciąż się w kraju długo czeka, choć przecież z bielskiej FSM wyszły ich już ponad 200 tys. Fabryka w ciągu 75 miesięcy swego istnienia wypuściła także ponad 300 tys. „maluchów”. I to właśnie dlatego słowo „fiat” w swym łacińskim znaczeniu bardziej pasuje do naszych bielskich wydarzeń.

HENRYK ZAWIŁA

Wandale w muzeum

W Muzeum Staeel we Frankfurcie nad Menem uszkodzone zostały dwa cenne płótna, z których jedno jest dziełem XVII-wiecznego malarza holenderskiego Dirka Halsy, drugie zaś — tryptykiem malowanym przez nieznanego XV-wiecznego artystę hiszpańskiego. W zeszłym roku kilkanaście cennych obrazów w dziesięciu zachodniemieckich muzeach zostało uszkodzonych silnie działającymi środkami chemicznymi. Przepiętych około 40-letni młody człowiek, który stwierdził, że „musi zniszczyć to, co inni stworzyli”.

W National Gallery w Londynie poczęty został na części obraz Poussina, największy spośród dzieł innych „Poussinów” znajdujących się w tym muzeum i szacowany na mil-

lion dolarów. Zniszczenie tego obrazu jest zarazem jednym z największych aktów wandalizmu od założenia galerii w 1824 r. W Muzeum Miejskim w Amsterdamie uszkodzono niedawno słynny obraz Van Gogha „Kółysanka”. Sprawca okazał się 31-letni plastyk, który zemił się w ten sposób za odmowę subsydiowania jego twórczości przez władze miasta. W tym samym muzeum przed kilku laty uszkodzone zostało dzieło Rembrandta „Nocna straż”.

W związku z częstymi aktami niszczenia eksponatów, dyrekcje wielu muzeów podjęły specjalne środki ostrożności w celu zapobieżenia podobnym wypadkom w przyszłości. W Galerii Sztuki w Monachium wprowadzono obowiązek pozostawiania te-

czek i parasoli w szatni, ponadto ko-

bietom rewiduje się ręczne torbki. Zabezpieczenie przed kradzieżą, a ochrona przed aktami niszczenia — to dwa różne problemy, z których każdy wymaga odrębnego systemu. I tak np. dobrze działający system alarmowy i telewizyjny zapobiega wprowadzeniu kradzieży, natomiast nie zabezpiecza przed zniszczeniem. System bezpieczeństwa muzeum opiera się zazwyczaj na urządzeniach alarmowych, zamkniętym obwodzie telewizyjnym oraz odpowiednim personelu. Jednak — jak twierdzą pracownicy muzeów — żaden system alarmowy nie zabezpieczy obrazu przed osobnikiem rzucającym się na obraz z nożem czy innym ostrym narzędziem. Niektórzy muzeolodzy kwestionują zabezpieczenie obrazów warstwą ze szkła lub ple-

xiglasu i metoda ta — ich zdaniem — może być stosowana jedynie w ostateczności. Dzieło sztuki powinno być dostępne w swej oryginalnej formie i każdy powinien z nim bezpośrednio obcować. Przegląd dzieł sztuki i widzenie obrazów w galerii, to znaczny kontakt z dziełem, ponadto refleksy szkła zmieniają grę kolorów. Nowojorskie Metropolitan Museum of Art, jest jednym z niewielu, jakie zdołały uniknąć groźniejszych aktów wandalizmu i kradzieży, dzięki właściwemu systemowi alarmowemu oraz utrzymywaniu bezpiecznego poziomu. W przypadku okresowego niedoboru kadru spowodowanego np. chorobą, dyrekcja zamyka którąś z galerii, nie chce narażać placówki na kradzieże spowodowane niedostateczną kontrolą.

W SYRII — EGIPCIE — NUBII

O pracach archeologicznych i rekonstrukcyjnych na polskich stanowiskach badawczych na Bliskim Wschodzie mówi prof. dr KAZIMIERZ MICHAŁOWSKI, kierownik Zakładu Archeologii Śródziemnomorskiej PAN.

— Polskie misje badawcze pracują obecnie w różnych miejscach na Bliskim Wschodzie; prowadzą prace wykopaliskowe i dokumentacyjne, zabezpieczają i odtwarzają zabytki dawnej architektury. W Palmirze (Syria) rozpoczęła już prace jubileuszowa — dwudziesta z kolei — ekspedycja. Prace pod kierunkiem docenta Michała Gawlikowskiego prowadzone są na terenach położonych obok słynnej już z poprzednich odkryć świątyni bogini Alaat.

W słynnej Dolinie Królów dr Marek Marciniak kończy rozpoczęte 2 lata temu badania grobowca faraona Ramzesa III. Mają one na celu przygotowanie dokumentacji wystroju malarskiego i ozdób tego obiektu, który uważany jest za jeden z najciekawszych w Dolinie Królów. Część grobowca, dobrze zachowana, ozdobiona jest kolorowymi malowidłami, pochodzącymi z czasów panowania Ramzesa III. W Deir el Bahari (Egipt) kontynuowane są prace nad rewaloryzacją świątyni królowej Hatszepsut. Prace te prowadzone są wspólnie przez ekipy Stacji Archeologii Śródziemnomorskiej w Kairze i Pracowni Konserwacji Zabytków w Gdańsku, którą kieruje inż. arch. Zygmunt Wysocki. Prace rekonstrukcyjne prowadzone są również na terenie zespołu grobowca Emira Kurkumasa, w starej części Kairu. Jest to jeden z najwspanialszych zabytków architektury muzułmańskiej w Egipcie. Pracami tymi kieruje inż. arch. Ireneusz Niedziak. Obiekt ten jest bardzo duży i w jego skład wchodzi mauzoleum, meczet i klasztor sufiicki. Część jest już orestaurowana. W Aleksandrii pod kierunkiem dr Mieczysława Rodziewicza trwają prace nad odrestaurowaniem dzielnic mieszkalnej z okresu późnorzymskiego i wczesnobizantyjskiego. Nad tą dzielnicą znajdują się groby z epoki wczesnoarabskiej. Zachowane w nich szkielety są badane przez profesora Tadeusza Rogalskiego.

Badania w Nubii od czasów słynnych wykopalisk w Faras są obecnie uznana polską specjalnością. Z wykopaliskami w Faras łączy się tematycznie wykopaliska w Dongoli, dawnej stolicy Królestwa Nubii — zwanej miastem kościółów. Tegoroczna kampania, którą kierował docent Stefan Jakobielski, była krótka, ale pozwoliła na uściślenie niektórych z dokonanych w czasie poprzednich kampanii odkryć. I tak np. odsłonięto dawnej pomieszczenie — bogato zdobione kolorowymi freskami o tematyce religijnej — które miało rodzaj kominów w ścianie, było jak stwierdzono łaźnia z urządzeniem do ogrzewania wody. W drodze do kraju są dwie skrzynie z drobnymi zabytkami odnalezionymi w czasie wykopalisk.

Drugim stanowiskiem w Nubii jest Kadero, gdzie doc. Lech Krzyżaniak zakończył kolejny etap badań. Stanowisko to przyniosło nam już szereg bardzo cennych rezultatów, zarówno jeśli chodzi o odnalezienie zabytków, jak i efekty badawcze. Np. w Muzeum Narodowym znajdują się naszyjniki z koralinami, które otrzymaliśmy przed kilku laty od rządu sundańskiego. Muzeum Archeologiczne w Poznaniu na podstawie zabytków przekazanych Polsce z Kadero mogło nawet urządzić specjalną wystawę, którą zorganizował kustosz tego muzeum doc. Lech Krzyżaniak, kierownik naszych badań wykopaliskowych w Kadero. Wyniki ostatnich prac przyniosły niezmiernie cenne odkrycia, dotyczące przede wszystkim udomowienia zwierząt w okresie prehistorycznym na terenach na południe od 6 katarakty nilowej. Dzięki wykopaliskom w Kadero polska archeologia śródziemnomorska na terenie Egiptu i Sudanu uzupełniła lukę — jaka dawniej istniała w naszych badaniach różnych epok Egiptu faraonickiego i chrześcijańskiego — o niezmiernie ważny okres tzw. predynastyjny.

Chciałbym podkreślić, że właśnie od wykopalisk w Faras rozpoczęły się zakrojone na szeroką skalę badania Nubii i rozwijał się ważny obecnie dział archeologii śródziemnomorskiej i egiptologii — nubiologia. Polacy odgrywają od początku poważną rolę w badaniach Nubii i w Zakładzie Archeologii Śródziemnomorskiej PAN znajduje się Centrum Badań Nubiologicznych. W Polsce opracowywanych jest też wiele tematów dotyczących dziejów Nubii — oczywiście część we współpracy z innymi ośrodkami badawczymi.

Dotychczasowe wyniki badań nad dziejami Nubii omówione zostaną na kolejnym międzynarodowym kongresie nubiologicznym, który obradować będzie pod moim przewodnictwem w Cambridge od 3 do 9 lipca br. Tematyka obrad jest bardzo bogata i obejmuje ponad 40 referatów, nie licząc mniejszych komunikatów.

Pracowity sezon archeologów

Rodzina ludzka

Według danych ekspertów z Harvard University, liczba mieszkańców kuli ziemskiej osiągnęła 4,1 mld osób. W ostatnich jednak latach dało się zauważyć zmniejszenie wskaźnika rocznego przyrostu naturalnego. W 1970 r. wskaźnik ten wynosił 1,9 proc., a w roku ubiegłym 1,7 proc. Zdaniem demografów jest jeszcze za wcześnie, aby twierdzić, że tendencja ta będzie się utrzymywać. Nie można również jeszcze autorytatywnie zabierać głosu na temat przyczyn tego zjawiska. Uważa się jednak, że najważniejszą z nich, to stopniowa poprawa warunków życia w krajach słabo rozwiniętych oraz zakrojony na szeroką skalę program planowania rodziny.

Specjaliści podkreślają, że właściwy podział pomiędzy biednych i bogatych prowadziłby do ograniczenia przyrostu naturalnego w krajach głodujących. Tam bowiem olbrzymi przyrost naturalny jest na ogół wynikiem tragicznej kalkulacji: rodzice mają tym więcej dzieci, im bardziej oczekują, że część umrze we wczesnym okresie. Liczą przede wszystkim, że te, które przeżyją, w przyszłości dzięki pracy zabezpieczą byt rodziców.

Stwierdzono też, że w krajach, w których w latach 1965—1975 przyrost zmniejszył się o 20, a nawet więcej proc., energicznie wprowadzono program planowania rodziny. Do krajów tych należy m. in. Chińska Republika Ludowa, w której w ciągu 10-le-

zamieszkuje połowa ludności naszego globu, przyrost naturalny zmalał z 42 urodzeń na każdy 1000 mieszkańców w 1970 r., do 36 urodzeń na 1000 mieszkańców w 1977 r.

Z powyższych danych demograficznych można wysnuć hipotezę, że ludność świata podwoi się w ciągu najbliższych 41 lat, a nie jak dotychczas zakładano — 36 lat. Niestety, w wielu głodujących rejonach świata, gdzie przyrost naturalny jest bardzo duży, nie zanotowano tendencji malejącej. Tak było m. in. w Bangladeszu, Pakistanie, w krajach afrykańskich. Szybki spadek zanotowano w Azji — 17 proc. (w latach 1965—1975 z wyjątkiem ChRL), natomiast wolniejszy — na obszarach zamieszkałych przez ludność murzyńską i w krajach muzułmańskich.

Wśród zjawisk demograficznych niepokojący — głównie ze względu na zapewnienie niezbędnych środków egzystencji — jest nadal duży przyrost naturalny ludności świata. Występuje on zwłaszcza w krajach biednych, natomiast coraz więcej krajów bogatych przeżywa niepokój z powodu odwrotnego zjawiska malejącego współczynnika rozrodczości i starzenia się społeczeństw. I tak np. w Anglii i w Walli już drugi z kolei rok odnotowuje się znaczną przewagę liczby zgonów nad liczbą urodzeń. W 1976 r. różnica ta wynosiła 5 tys., a w ub. roku wzrosła do około 13 tys.

Jest nas 4,1 miliarda

W krajach rozwijających się, które obecnie

Współczesny człowiek nauczył się wytwarzać bardzo skomplikowane substancje chemiczne. Jakie mogą być jednak skutki, jeżeli niektóre z nich przedostaną się do środowiska?

farmerzy i pracownicy zakładów chemicznych, którzy spożywali skażone pokarmy, wykazują skłonność do chorób wątroby, bólów głowy itp. Często też pojawiają się na ich skórze dolegliwe wysypki, a także obserwuje się zmniejszoną odporność na choroby.

Najgorzej, że nikt nie potrafi ocenić, jak długo będą się utrzymywać skutki skażenia. Niepokoją fakt, że jego ślady stwierdzono nawet w mleku karmiących matek, w mięsie przeznaczonym dla stołówek szkolnych, a nawet wśród dziko żyjącej flory i fauny.

lewał do ścieków całe partie kepone, jeśli nie uzyskali specyfikacji handlowej. Związek ten dostawał się wówczas do miejskiej oczyszczalni ścieków, skąd ponownie wydostawał się na zewnątrz. Na skutek bowiem działania tych trujących substancji zostały uszkodzone filtry.

Mimo że od zamknięcia fabryki miało już trzeci rok, rzeka James przepływająca przez stan Wirginia nadal jest skażona. Skażone są także ryby, kraby i inne żyjące w niej organizmy. Część ekspertów utrzy-

muje, że jeżeli nie uda się oczyścić wód rzeki, a tego rodzaju przedsięwzięcie na tak szeroka skalę nie było dotychczas podejmowane — to kepone będzie czynnikiem niszczącym te okolice jeszcze przez ponad 50 lat. Badania wykazały, że u ludzi na skutek zatrucia tym związkiem chemicznym występują objawy: drgawki, upośledzenia mowy, schorzenia wątroby, a w niektórych wypadkach — bezpłodność. Zatrucie zwierząt może — zdaniem specjalistów — spowodować nawet chorobę raka. U zwierząt żyjących dziko i ryb, pod wpływem kepone dochodzi do uszkodzenia centralnego układu nerwowego, zahamowania wzrostu oraz płodności.

Zdaniem ekspertów z Krajowej Agencji Ochrony Środowiska zatrucie, zarówno związkiem kepone, jak i PBB mogą spowodować nawet zachorowania na raka osób, które spożywały skażone produkty, przy czym objawy choroby mogą ujawnić się nawet po 30 latach. Dramat rozgrywa się na szlaku sadowym. Zatrucia stwarzają bowiem zagrożenie dla zdrowia i egzystencji tysięcy ludzi, paraliżując rozwój flory i fauny. Wydarzenia te świadczą o wielkim ryzyku działania współczesnego człowieka.

Zatrucie...

Pływające niebezpieczeństwo

Innym przykładem niebezpieczeństwa, jakie stanowi zatrucie związkami chemicznymi, może być sprawa mieszkańców miasta Hoppewell ze stanu Wirginia, która latem 1975 r. znalazła się na czołowych stronach dzienników amerykańskich. Lekarze stwierdzili wówczas zatrucie związkami zw. kepone — zbliżonym do DDT — u 29 robotników w fabryce produkującej przetworzone z żyłki wodnych. Był to pierwszy rozdział tragicznej księgi.

Dochodzenia wykazały, że w okresie od 1966 do 1975 r. do rzeki James, wpadającej do Zatoki Chesapeake, w której okolicy położone jest miasto Hoppewell, dostało się ponad 100 tys. kg trującego związku. Wy-szło wówczas na jaw, że pracownicy fabryki chemicznej wy-

muje, że jeżeli nie uda się oczyścić wód rzeki, a tego rodzaju przedsięwzięcie na tak szeroka skalę nie było dotychczas podejmowane — to kepone będzie czynnikiem niszczącym te okolice jeszcze przez ponad 50 lat. Badania wykazały, że u ludzi na skutek zatrucia tym związkiem chemicznym występują objawy: drgawki, upośledzenia mowy, schorzenia wątroby, a w niektórych wypadkach — bezpłodność. Zatrucie zwierząt może — zdaniem specjalistów — spowodować nawet chorobę raka. U zwierząt żyjących dziko i ryb, pod wpływem kepone dochodzi do uszkodzenia centralnego układu nerwowego, zahamowania wzrostu oraz płodności.

Nieznane skutki

Minie wiele lat zanim uczeni będą w stanie ocenić skutki tragicznego zatrucia. Oblicza

Jak kierować siłami przyrody

Nasza planeta ma liczne usterki — twierdzą uczeni, zgłaszając coraz to nowe projekty wprowadzające różnych poprawek. Rozważają oni możliwość ogrzania stref polarnych i ocieplenia klimatu, stopienia lodów Arktyki, nawodnienia afrykańskich i azjatyckich pustyń, osuszenia wewnętrznych zbiorników morskich, takich jak Morze Śródziemne, czy Morze Czerwone.

Szczególnie atrakcyjny wydaje się projekt ocieplenia Arktyki. Uczeń radziecki i amerykańscy opracowali nawet kilka koncepcji technicznych. Projektuje się m. in. przegrzanie Cieśniny Beringa w celu zamknięcia dopływu zimnych wód z Oceanu Lodowatego na Ocean Spokojny. Jednocześnie przewiduje się przepompowywanie ciepłych wód z Pacyfiku do wschodniej części Arktyki. Projekt ten powinien zmienić klimat wschodnich wybrzeży Azji, Alaski, a nawet Wysp Japońskich.

Inne projekty ocieplenia Arktyki opierają się na pomysłach sterowania Golfstromem. Ten ciepły prąd morski ogrzewa północną Europę. Gdyby zmusić go do popłynięcia jeszcze dalej w głąb Arktyki, można by uzyskać znaczną poprawę klimatu w tej części świata. Proponuje się różne warianty podwodnych zapór zmieniających tor Golfstromu. Gigantyczna tama między Grenlandią a Norwegią mogłaby odgrodzić zimne wody arktyczne od Atlantyku.

Amerykańscy inżynierowie zastanawiali się nad możliwościami zamknięcia Morza Bałtyka, Tama w Cieśninie Davisa powinna bowiem powstrzymać spływające na południe zimnych wód z Arktyki. Budowa systemu ogromnych zapór u wschodnich wybrzeży Kanady może zmniejszyć zasięg zimnego Prądu Labradorskiego.

Prezentowane są także projekty innych rozwiązań technicznych. M. in. proponuje

się stopienie lodów Arktyki przez posypywanie ich warstwą czarnego proszku, wchłaniającego promieniowanie słoneczne. Do stopienia lodów uczeni chcieliby wykorzystać umieszczone w kosmosie gigantyczne zwierciadła i soczewki, koncentrujące promieniowanie słoneczne w wybranym punkcie kuli ziemskiej. Rozważano również przyszłościową koncepcję podgrzewania mórz arktycznych za pomocą reaktorów atomowych.

Innym projektem jest zamknięcie wylotu Bałtyku. Odcienie dopływu słonych i zimnych wód z Morza Północnego spowodowałoby szybkie ocieplenie Bałtyku i zmianę klimatu tej części Europy. Jednak meteorolodzy i klimatolodzy nie podziwiają optymizmu inżynierów. Wskazują oni, że tego rodzaju eksperymenty ze zmianami klimatu mogą spowodować nie przewidziane w skutkach zakłócenia środowiska naturalnego naszej planety.

Udana wyprawa „Tygrysa”

Zakończyła się wyprawa „Tygrysa”. Norweski uczeń i podróżnik Thor Heyerdahl, który na tratwie „Kon-Tiki” przed kilkoma laty przebył zachodni Pacyfik, a na tratwie „Ra II” przepłynął Atlantyk, podjął nową próbę. Wyruszył na trzcinowym statku „Tygrys” zbudowanym według starych babilońskich wzorów w rejs na wody Zatoki Perskiej, Morza Arabskiego i Morza Czerwonego.

Celem wyprawy było potwierdzenie żeglarskich możliwości i umiejętności ludów zamieszkujących tereny starożytnej Mezopotamii. Rejs „Tygrysa” pływającego z wiatrem i prądem morskim miał również wykazać, że istniały możliwości ożywionych kontaktów pomiędzy największymi centrami starożytnych cywilizacji Bliskiego Wschodu. Heyerdahl chciał udowodnić, że starożytne statki z Mezopotamii mogły odbywać dalekie podróże i przyczynić się do utrzymywania kontaktów kulturalnych i handlowych między odległymi od siebie cywilizacjami. Rejs „Tygrysa” trwał 132 dni, w czasie których statek przebył 7 tys. km. „Tygrys” wypłynął ze wspólnego

ujścia Tygrysu i Eufratu do Zatoki Perskiej — z miejsca, gdzie przeszło 4 tys. lat temu narodziła się najstarsza kultura przedsumeryjska. Dalej trzcinowy statek popłynął na wyspę Bahrein, gdzie znajdowała się starożytna kraina Dilun, odznaczająca się wysoką kulturą. Dalej statek skierował się ku brzegom Omanu — jednego z najważniejszych w starożytności ośrodków wydobycia miedzi. Następnie trasa wiodła ku brzegom Pakistanu — w rejon doliny Indusu, gdzie istniało w starożytności centrum kultury Mohendżo-Daro i Harappa. Wre-

szcze „Tygrys” dotarł do Morza Czerwonego, gdzie sięgają już wpływy cywilizacji egipskiej. „Tygrys” spełnił swoje zadanie. Wykazał pełną przydatność w warunkach żeglugi morskiej. Mógł płynąć nie tylko z prądem i wiatrem, ale wykonywał także różnego rodzaju manewry. Statek przebywał w wodzie przeszło 144 dni i zakończył rejs w bardzo dobrym stanie. Mógł on jeszcze płynąć przez 2-3 miesiące. Starożytni żeglarze mogli mieć jeszcze trwałsze statki i podejmować dalsze wyprawy.

Wraz z sezonem turystycznym rozpoczyna się wyjazd, wycieczki, podróże po całym kraju, zwiedzanie najpiękniejszych zatkotów i słynnych zabytkami miejsc. Do takich atrakcyjnych celów turystycznych należy Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Ostrów Lednicki o powierzchni około 7 ha, położony nad jeziorem o tej samej nazwie, jest rezerwatem archeologicznym na miejscu wczesnohistorycznego grodziska, będącego w średniowieczu siedzibą kasztelana. Na tych terenach stwierdzono ciągłość załudnienia od VI — XII wieku. Istnieje hipoteza, że tu powstał związek państwowy Polan. Obecnie prowadzone są dalsze prace archeologiczne i konserwatorskie, ale można tu oglądać zachowane eksponaty i zabytki dawnego budownictwa ludowego.

N/z: zabytki dawnego budownictwa. CAF — Szyperko

Zamknięcie ruchu kołowego Zakaz parkowania

W związku z „Biegiem Szlakiem Barykad” w sobotę, 28 kwietnia, w godzinach 13-16 nastąpi zamknięcie ruchu kołowego na ul. Piotrkowskiej na odcinku od ul. Mickiewicza do ul. A. Struga. W tych samych godzinach nie będzie również przejazdu na ul. Zamenhofa od ul. Kościuski do Piotrkowskiej oraz na ul. Nawrot od Sienkiewicza do Piotrkowskiej.

Na ul. Piotrkowskiej odcinek od Roosevelta do A. Struga w godz. 8-16 obowiązywać będzie zakaz parkowania po obu stronach jezdni. MPK zawiadamia również, że w godzinach 13.30-16 zostana zmienione trasy autobusów „C”, „F” i „L”. Linia „C” kursować będzie Zachodnią, al. Kościuski, Zwirki, Piotrkowską i dalej, jak zwykle. Linia „F”: Zamenhofa, al. Kościuski, Zwirki, Wigury, Kilińskiego, Fabryczna, Przędzalniana, Armii Czerwonej.

Linia „L”: Piotrkowską, Zwirki, al. Kościuski, A. Struga, Tuwima. Zmiana 12 obowiązuje w obu kierunkach jazdy. Dla linii „F” zostanie ustalony przystanek na ul. Wigury przy Piotrkowskiej. Autobusy linii „S” i „L” zatrzymywane będą na przystankach tramwajowych na trasie objazdu.

Linia „57” na czas trwania imprezy zostanie wstrzymana.

WAZNE TELEFONY

Informacja o usługach 398-10
Informacja kolejowa 655-55, 254-69
Informacja PKS: 265-96
Dworzec Centralny 747-20
Informacja telefoniczna Komenda Miejska MO centrala 677-22, 232-22
Pogotowie ciepłownicze 233-11
Pogotowie drogowe 469-32
Pogotowie energetyczne 334-31
Rejonu Południowego 334-28
dia odbiorców przemysłowych 609-32 i 245-72
oświetlenia ulic 228-89
Pogotowie gazowe 395-85
Pogotowie MO 67
Pogotowie Ratunkowe 835-46
Pogotowie wodociągowe 835-46
Straż Pożarna 68, 666-11, 795-55
257-77, 499-00
Pomoc drogowa 52-81-10, 706-27
PZMOT 52-81-10, 706-27
Centrala Informacyjna PKO 731-82

TEATRY

WIELKI — godz. 18 Akademia z okazji 1 Maja; 30.4. godz. 19 „Ognisty piek”; „Księżyc”
POWSZECHNY — godz. 19.15 „Ryszard III”; 30.4. godz. 10, 19.15 „Lot nad kukielnym gniazdem” (od lat 16)
NOWY — godz. 19.15 „Cien”; 30.4. jak wyżej
MALA SALA — godz. 20 „Emiliani”; 30.4. jak wyżej
JARACZA — godz. 19.30 „Korolian” (zamkn.); 30.4. jak wyżej
TEATR 7.15 — godz. 19.15 „Pepie”; 30.4. jak wyżej
MUZYCZNY — godz. 19.15, 17.30 „Gasparone” (zamkn.); 30.4. g. 14.30 „Gejsza” (zamkn.); g. 18.30 „Gasparone” (zamkn.)
ARLEKIN — godz. 17.30 „Tytystw Pietrek” (Piotrkowska 282); 30.4. godz. 12 jak wyżej
PINOKIO — godz. 17.30 „Poproszcie Rzepa by się nie czepiał”; 30.4. g. 12 „Poproszcie Rzepa by się nie czepiał”
ZIEMI ŁÓDZKIEJ — nieczynny; 30.4. godz. 18 „Ogrodzki z Tuluz”

MUZEJA

HISTORI RUCHU REWOLUCYJNEGO (ul. Gdańska nr 13) nieczynny; 30.4. godz. 10-18
ODDZIAŁ RADOGOSZCZ (ul. Zgierska 147) godz. 10-16; 30.4. jak wyżej
ARCHAEOLOGICZNE I ETNOGRAFICZNE (pl. Wolności 14) godz. 11-17; 30.4. godz. 10-15
CENTRALNE MUZEUM WŁOKNIENICTWA (Piotrkowska 282) godz. 10-15; 30.4. jak wyżej
BIOLOGII EWOLUCYJNEJ UL. (park Sienkiewicza) godz. 10-18
30.4. godz. 10-14
HISTORI MIASTA ŁÓDZI (ul. Ogrodowa 15) nieczynny
SZUKI (ul. Wilekowskiego 36) godz. 10-17; 30.4. godz. 10-16
POLSKIEJ WOJSKOWEJ SŁUŻBY ZDROWIA (Zeligowskiego 1) nieczynny

ŁÓDZKI PARK KULTURY I WYPOCZYNKU

(na Zdrowiu)
OGROD BOTANICZNY — czynny od godz. 10 do zmroku
ZOO — czynny od godz. 9-19 (Kasa do 18)
PALMARNIA (ul. Armii Czerwonej 1/3) czynna codziennie oprócz poniedziałków w godz. 10-17
LUNAPARK (Konstantynowska 3/5) czynny od godz. 14-21
KAPIELISKO „FALA” (al. Unii 4) — nieczynny

KINA

BALTYK — „Port lotniczy 77” USA, od lat 15, godz. 10, 12.15, 15, 17.15, 19.30; 30.4. jak wyżej
IWANOWO — „Wielka podróż Bolka i Lolka” pol. b/o godz. 15, „Port lotniczy 77” USA, od lat 15, godz. 10, 12.15, 15, 17.30; 30.4. bajka „Myszka na wyścigach” godz. 9, dalej jak wyżej
POLONIA — „Czarny korsarz” w/l od lat 15, godz. 10, 12.15, 14.45, 17.15, 19.30; 30.4. jak wyżej
PRZEDWISIÓNIE — „Czarny korsarz” w/l od lat 15, godz. 10, 12.30, „Antyki” pol. od lat 15, godz. 15, 17, 19, Seans nocny: „Dłok i Jane” USA od lat 15, godz. 21; 30.4. j.w.
WOKNIARZ — „Człowiek klanu” USA, od lat 18, godz. 10, 12.15, 14.30, 16.45. Film przedpremierowy „Odradzający, brudni, zli” w/l od lat 18, godz. 19, 21; 30.4. jak wyżej
WOLNOŚĆ — „Nie zamasz spokój” pol. od lat 18, godz. 10, 12.15, 15.30, 17.45, 20; 30.4. „Człowiek klanu” USA od lat 18, godz. 15.30, „Nie zamasz spokój” pol. od lat 18, godz. 19, 21.5, 17.45, 20
WISLA — „Sceny z życia marzeńskiego” szwedzki, od lat 18, godz. 9.30, 12.45, 16, 19.15; 30.4. jak wyżej
ZACHETA — „Taksówkarz” USA, od lat 18, godz. 10, 12.15, 14.30, 17, 19.30; 30.4. jak wyżej
LDK — „Kantata o Chile” kub. od lat 15, godz. 14.30 „Lokator” fr. od lat 18, godz. 17, 19.45; 30.4. jak wyżej
STUDIO — „Niewinne” w/l od lat 18, godz. 15.30, 19; 30.4. bajka „Ballada o królu Pieciuch” godz. 15.30, „Niewinne” godz. 16.30, 19
STYLÓWY — „Jak daleko stąd, jak blisko” pol. od lat 18, g. 15.15, „Ofiara namietności” hiszp. od lat 18, godz. 17.15, 19.30; 30.4. jak wyżej
GDYNIA — „Fabor wędruje do nieba” radz. od lat 15, godz. 12.15, 14.30, Pożegnanie z tytułem „Jeżdżący” USA, od lat 15, godz. 10, 17, 19.30; 30.4. bajka „Tomcio Paluch” godz. 10, 11 „Tabocho wędruje do nieba” g. 12.15, Pożegnanie z tytułem „Jeżdżący” godz. 14.30, 17, 19.30
DKM — „Transamerican Express” USA, od lat 15, godz.

Najstarsza szkoła łódzka

Założył ją w roku 1904 Józef Radwański, a była jedną z pierwszych, w której oficjalnie wykładano w języku polskim. W roku 1918 szkoła została zreorganizowana w 8-klasowe gimnazjum, które po roku działalności przyjął imię nowego dyrektora, K. Tomaszewskiego. Wreszcie w roku 1929 szkołę upaństwowiono i nadano jej imię prezydenta G. Narutowicza. Po wojnie nawiązano do tradycji; dziś szkoła działa pod nazwą II Liceum Ogólnokształcącego im. G. Narutowicza.

W związku ze Świętem 1 Maja odbyła się w II LO uroczystość, na którą złożyli się: akademii

1-majowa, oddanie młodzieży laboratorium językowego, otwarcie Izby Pamięci Narodowej i Tradycji oraz spotkanie z radą pedagogiczną. Szkoła bardzo sobie ceni długoletnią opiekę i pomoc ze strony zakładów „Ema-Elester”, które wykonały urządzenia oddane właśnie do użytku. Ekspozycje przeznaczone dla Izby Pamięci Narodowej i Tradycji zbierała młodzież, znaczna zaś ich część ofiarował szkole jej absolwent, p. Aleksy Rzewski (syn pierwszego w niepodległej Polsce prezydenta Łodzi).

W uroczystościach udział wzięli: przedstawiciele władz z sekretarzem KD PZPR Łódź-Widzew Czesławą Pilc, przedstawiciele Kuratorium, zakładów opiekuńczych, Rada Pedagogiczna z dyr. B. Burawską, absolwenci, młodzież.

W uroczystościach udział wzięli: przedstawiciele władz z sekretarzem KD PZPR Łódź-Widzew Czesławą Pilc, przedstawiciele Kuratorium, zakładów opiekuńczych, Rada Pedagogiczna z dyr. B. Burawską, absolwenci, młodzież.

NA POLKACH KSIĘGARNI

Brańmy w tym udział. Wspomnienia członków KPCZ. KIW, 1978 s. 440, 21 70;
Z. Dudziński, M. Klyzn — Poradnik magazyniera. PWE 1978, s. 398, 21 85;
S. Dyka, E. Sackiewicz — Handlowa obsługa rolnictwa. PWE 1978, s. 283, 21 35;

Gastronomia w ocenie radnych

Działalność gastronomiczna w woj. łódzkim, ze szczególnym uwzględnieniem żywienia zbiorowego w małych miastach oraz usług gastronomicznych w sezonie turystyczno-wypoczynkowym, była głównym tematem wczorajszych obrad Komisji Zaopatrzenia Ludności i Usług Rady Narodowej Miasta Łodzi.

W wyniku dynamicznego rozwoju sieci punktów i zakładów gastronomicznych w ostatnich latach, dziś na 1000 mieszkańców w naszym województwie przypada 22,8 miejsc konsumpcyjnych w 272 zakładach i 140 punktach gastronomicznych. Niemniej jednak niedostatecznie jest rozwinięta sieć gastronomiczna w małych miastach.

Radni zwracali także uwagę na konieczność usprawnienia i odpowiedniego wykorzystania posiadanej bazy gastronomicznej. I tak np. społeczność gastronomiczna w Łodzi jest w stanie wyżywić codziennie dodatkowo 15 tys. komententów — pracowników zakładów pracy nie posiadających stołów. Innymi słowy: zamiast budowy 25 nowych stołów, można by było zapewnić obiady abo-

Wielki kiermasz na pl. Niepodległości

Handel przed sezonem turystycznym

Latem jest tradycyjnie okresem nasilenia wyjazdów urlopowych i turystycznych. Stawia to przed handlem dodatkowe zadania właściwego zaopatrzenia mieszkańców naszego miasta w poszukiwane artykuły turystyczne.

Okazja po temu będzie już 4 maja br., kiedy to o godz. 13 na pl. Niepodległości otwarty zostanie wielki kiermasz sprzętu turystycznego i służącego do rekreacji.

Ważne dla kierowców!

Ograniczenie ruchu na ul. Piotrkowskiej w rejonie budowy trasy W-Z

W związku z pracami przy budowie trasy W-Z, począwszy od godz. 8 dzis, 29 maja, ulica Piotrkowska na odcinku od wieszaka „Centralu” do skrzyżowania z ul. Roosevelta, będzie zamknięta dla ruchu kołowego (z wyjątkiem autobusów MPK).

Ograniczenie to trwać będzie do czasu zamknięcia większego odcinka ul. Piotrkowskiej, czyli do 10 maja br. (s)

Bedzie on trwać do 3 lipca włącznie, codziennie w godz. 11-19. Chetni mogą się tam zapoznać w namioty, materace, plecaki, wrotki, rowery, hamaki, piłki itp. artykuły. Jednocześnie na stawie w Parku im. Wł. Reymonta czynna będzie wystawa sprzętu pływającego, który również można nabyć na kiermaszu. Przewidziano także szereg imprez towarzyszących takich, jak np.: pokaz urzędzania biwaku, rewie odzieży sportowej itp. Na miejscu też udzielane będą fachowe porady odnośnie używania i konserwowania sprzętu turystycznego.

Jak twierdzą specjaliści z WPIW, przedsiębiorstwo dobrze jest przygotowane do zbliżającego się sezonu turystycznego. Mogą jedynie wystąpić braki butli gazowych zaspokoić popyt na nie, przystąpić do produkcji butli gazowych jednorazowego użytku o wadze 0,25 kg oraz dostosowanych do nich specjalnych reduktorów. Butle będą w sprzedaży już w maju. (ms)

CO GDZIE KIEDY

w Łodzi i województwie

miejskim łódzkim

ROMA — „Cafe pod Minogą”

pol. b/o, godz. 12.15, 14.30, 17 „Szczególny dzień” w/l od lat 18, godz. 10, 19.30; 30.4. bajka „Groźny mrówkolew” godz. 10, 11, „Cafe pod Minogą” godz. 12.15, 14.30, 17 „Szczególny dzień” godz. 19.30
STOKI — „Wielka podróż Bolka i Lolka” pol. b/o, godz. 15.30, 17.30, „Szał” ang. od lat 18, godz. 19.30; 30.4. bajka „Reksto sadownik” godz. 14.30 dalej jak wyżej
OKA — „Millonier” pol. od lat 15, godz. 12.30 „Morderstwo Orient Express” ang. od lat 15, godz. 10, 15, 17.30, 20; 30.4. „Miłosna edukcja Walentego” fr. od lat 15, godz. 12, 14, 15, 18, 20
POLESIE — „Bitwa w wawozie” radz. b/o, godz. 17, „Miłosna edukcja Walentego” fr. od lat 15, godz. 19, 30.4. bajka „Zapamiętajmy to lato” radz. od lat 12, godz. 15, „Intryga rodzinna” USA, od lat 15, g. 17, 19
POPULARNE — „Przyjaciele Ediego” USA, od lat 15, godz. 18, „Zolnierze wolności” radz. cz. I i II, godz. 18; 30.4. jak wyżej
ENERGETYK — „Kochaj albo rzuć” pol. b/o, godz. 15.30, 17.45; 30.4. „Kochaj albo rzuć” godz. 15, 17.15, 19.30
HALKA — „Wojsenny prezent” radz. od lat 15, godz. 15.15 „Mistrz rewolwery” USA, od lat 18, godz. 17, 19; 30.4. bajka „Przez dziurę w ścianie” g. 14 „Ani słowa o futbolu” radz. b/o, godz. 15, „Mistrz rewolwery” godz. 17, 19
PIONIER — „Szkarpłatny pirat” USA, od lat 15, godz. 15.30, 17.30; 30.4. bajka „Pojeźdźnik w buszu” godz. 14.30 „Anna siostrojany” czeski b/o, godz. 15.30 „Poculunki z Hongkongu” fr. od lat 12, godz. 17.30, 19.30
REKORD — „Labirynt miłości” radz. od lat 15, godz. 15.30 „Fat szwy i tróli” ang. od lat 15, g. 17.30, 19.30; 30.4. bajka „Oczekiwanie” godz. 14.30 dalej jak wyżej
SWIT — „Wyprawa po złotu” radz. od lat 12, godz. 15, „Dom Laika” ang. od lat 15, godz. 17.30, 19.30; 30.4. bajka „Pampalino i mrówkojad” godz. 14.30 „Terror Mechaogodzilla” jap. b/o, godz. 15.30, 17.30 „Dwa l/dzie z miasta” fr. od lat 15, godz. 19.30
SOJUSZ — „Księżniczka na grochu” radz. b/o, godz. 15.15 „Cenny depozyt” fr. od lat 12, godz. 17, 30.4. jak wyżej
TATRY — „Magiczny kamień” NRD, b/o, godz. 12.15, 16.15 „Tajennica” fr. od lat 15, godz. 10, 14, 18.30; 30.4. bajki „Imieniny cioci” godz. 10, 11 „Magiczny kamień” godz. 12, „Tajennica” godz. 14, 16.15, 18.30

DYZYRY APTEK

Obrofców Stalingradu 15, Niemierniana 15, Główna 14, Dabrowskiego 89, Lutomińska 146
30.4. jak wyżej
Stale dyżury aptek:
Apteka nr 47-063 Aleksandrów, ul. Kościuski 6
Apteka nr 47-087 Konstantynów, ul. Sadowe 10
Apteka nr 47-088 Głowno, ul. Łowicka 96
Informacji o dyżurach aptek:
w Pabianicach udziela Apteka nr 47-036, Armii Czerwonej 7
w Zgierz udziela Apteka nr 47-080, Dabrowskiego 10
w Ozorkowie udziela Apteka nr 47-092, Dzierżyńskiego 2

DYZYRY SZPITALI POŁOŻNICZWO

Szpital im. Kopernika — dzielnica Górna, Poradnie K, ul. Odrzańska, Cieszkowskiego, Rzgowska, Fryzyszewska oraz ginekologia z dzieniczy Poleście, Poradnia K, przy ul. Fornalskiej
Instytut Pol.-Gin. AM (ul. Curie-Skłodowskiej 15) dzielnica Górna, Poradnie K, ul. Felńskiego, Zapojskiej, dzielnica Śródmieście, Poradnia K, ul. 10 Lutego, gm. Rzgów i Ksawerów oraz ginekologia z dzieniczy Poleście, Poradnia przy ul. Olimpijskiej
Instytut Pol.-Gin. AM (ul. Sterlinga 18) — dzielnica Śródmieście, Poradnia K, ul. Kopiczkiego, Próchnicka, gm. Brojce oraz ginekologia z dzieniczy Poleście, Poradnia przy ul. Olimpijskiej
Szpital im. H. Jordana — położnictwo — dzielnica Widzew i Poleście
Szpital im. H. Wolf — ginekologia — dzielnica Bałuty oraz ginekologia z dzieniczy Poleście, Poradnie K, ul. Gdańska i Kappracka
Szpital im. Skłodowskiej-Curie w Zgierzu, położnictwo miasto i gmina Zgierz, Aleksandrów, Ozorków, gm. Konstantynów, gm. Parczew, Andrzejewo, Nowosolna

Szpital im. Marchewskiego

w Zgierzu, ginekologia — miasto i gm. Zgierz, Aleksandrów, Ozorków, Głowno, Strzyków, m. Konstantynów, gm. Parczew, Andrzejewo, Nowosolna oraz Łódź — dzielnica Poleście, Poradnia K, ul. Srebrzyńska i dzielnica Widzew
Szpital im. Biernackiego w Pabianicach — miasto i gmina Pabianice
Szpital w Głownie — położnictwo miasto i gmina Głowno, Strzyków
Chirurgia ogólna — Płutwy
Szpital im. Bieganskiego (Kniaźkiewicza 1/5), codziennie dla przychodni rejonowych nr 4, 5, 7, 8, 9, 10, Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22), codziennie dla przychodni nr 7, Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Parczewska 35) dla przychodni rejonowych nr 1, 2, 3, 5, Szpital im. Marchewskiego (Zgierz, Dubois 17), codziennie dla m. i gm. Zgierz, Ozorków, Aleksandrów, Parczew, Głowno — Szpital im. Jonschera (Milonowa 14), Poleście — Szpital im. Kopernika (Pabianicka 62) Śródmieście — Szpital im. Pasteura (Wigury 18), Widzew — Szpital im. Sonenberga (Pieniny 30)
Chirurgia urazowa — Szpital im. Jonschera (Milonowa 14)
Neurochirurgia — Szpital im. Kopernika (Pabianicka 62)
Laryngologia — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
Okulistyka — Szpital im. Jonschera (Milonowa 14)
Chirurgia i laryngologia dziecięca — Szpital im. Korczaka (Armii Czerwonej 15)
Chirurgia szczeniowo-twarzowa — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
Toksykologia — Instytut Medycyny Pracy (Teresy 8)
Wenerologia — Poradnia Dermatologiczna (ul. Zakątna 44)

Chirurgia ogólna jak 29.4. 1978 r.

Górna — Szpital im. Brudzińskiego (Kos Gdyniński 61), Poleście — Szpital im. Pirogowa (Wolczanska 195), Śródmieście — Szpital im. Pasteura (Wigury 18), Widzew — Szpital im. Sonenberga (Pieniny 30)
Chirurgia urazowa — Szpital im. Kopernika (Pabianicka 62)
Neurochirurgia — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
Laryngologia — Szpital im. Pirogowa (Wolczanska 195)
Okulistyka — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
Chirurgia i laryngologia dziecięca — Instytut Pediatry (Sporna 36/80)
Chirurgia szczeniowo-twarzowa — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
Toksykologia — Instytut Medycyny Pracy (Teresy 8)
Wenerologia — Poradnia Dermatologiczna (ul. Zakątna 44)

NOCNA POMOC LEKARSKA

Nocna Pomoc Lekarska — czynna codziennie od godz. 19-8 w Stacji Pogotowia Ratunkowego m. Łódź, ul. Sienkiewicza 17, tel. 696-98
Ogólnodostępny Punkt Informacyjny dotyczący pracy placówek służby zdrowia tel. 616-19 — czynny całą dobę we wszystkie dni tygodnia również niedziele i święta

AMBULATORIUM DORAŻNEJ POMOCY CHIRURGICZNEJ DLA DZIECI

Gabinet chirurgiczny czynny całą dobę, Łódź, Armii Czerwonej 15, tel. 341-30 wewn. 70, 457-50 do 54 wewn. 70
Górna — Szpital im. Jonschera
Szpital im. Wł. Brudzińskiego, zgłoszenia na zabieg w domu chorego, tel. 827-93
Poleście — Szpital im. M. Pirogowa — Szpital im. Madurowicza, zgłoszenia na zabieg w domu chorego, tel. 478-50
Śródmieście — Szpital im. L. Pasteura zgłoszenia na zabieg w domu chorego, tel. 864-11
Widzew — Szpital im. E. Sonenberga, zgłoszenia na zabieg w domu chorego, tel. 864-11
TELEFON ZAUFANIA 337-37 czynny w dni powszednie od 15-7, w niedziele i święta całą dobę.

NOCNA POMOC PIELIENIARSKA

Bałuty — Szpital im. H. Wolf zgłoszenia na zabieg w domu chorego, tel. 777-77
Górna — Szpital im. Jonschera
Szpital im. Wł. Brudzińskiego, zgłoszenia na zabieg w domu chorego, tel. 827-93
Poleście — Szpital im. M. Pirogowa — Szpital im. Madurowicza, zgłoszenia na zabieg w domu chorego, tel. 478-50
Śródmieście — Szpital im. L. Pasteura zgłoszenia na zabieg w domu chorego, tel. 864-11
Widzew — Szpital im. E. Sonenberga, zgłoszenia na zabieg w domu chorego, tel. 864-11
TELEFON ZAUFANIA 337-37 czynny w dni powszednie od 15-7, w niedziele i święta całą dobę.

Radni zwracali także uwagę

na konieczność usprawnienia i odpowiedniego wykorzystania posiadanej bazy gastronomicznej. I tak np. społeczność gastronomiczna w Łodzi jest w stanie wyżywić codziennie dodatkowo 15 tys. komententów — pracowników zakładów pracy nie posiadających stołów. Innymi słowy: zamiast budowy 25 nowych stołów, można by było zapewnić obiady abo-

namentowe dla ludzi, którzy

teraz z nich nie korzystają. Niestety, z oferty tej nie korzystają zakłady, bowiem zaledwie dwa odpowiedziały pozytywnie na propozycje gastronomii. (j. kr.)

FWP oferuje

Urlop nad jeziorami

Jeśli ktoś zaplanował urlop na czerwiec, lipiec lub sierpień i nie zapewnił sobie zjedzenia w wakacje — radni — zwracają uwagę na kiermasz w Łodzi (ul. Piotrkowska 232, tel. 633-38 lub 479-34). Otrzymać ono bowiem wczoraj dodatkowo prawie tysiąc skierowań do miejscowości nad jeziorami w Koszalińskim, Wąwajęte kwatery (kategorii I-III) znajdują się m. in. w Białym Borze, Drawsku Pomorskim, Kaliszu Pomorskim i w Lubowie. (s)

Dzis i Jutro @ Radio

SOBOTA, 29 KWIECINIA

PROGRAM I

12.05 Z kraju i ze świata. 12.25 Muzyka polskich melodii. 12.45 Rolniczy kwadrans. 13.00 Dla ci III i IV „Bramin Kulukata” — słuch. wg hinduskiej basni Sudhina N. Ghose. 13.20 Tańce rzeszowski. 13.40 Kącik melomana. 14.00 Studio „Gama”. 14.20 Studio Relaks. 14.25 Studio „Gama”. 15.00 Wiad. 15.05 Korespondencja z zagranicy. 15.10 Studio „Gama”. 16.00 Tu Jedynka. 17.30 Radiokurier. 18.00 Relacje ze spotkań pikarskich o mistrzostwo I ligi. 18.25 Nie tylko dla kierowców. 18.30 D.c. relacje ze spotkań pikarskich. 19.00 Dziennik wieczorny. 19.15 Przeboje bez słów. 19.40 Gwiazdy jazzu — Wild Bill Davison. 20.00 Wiadomości i informacje dla kierowców. 20.05 Podwieczorek przy mikrofonie. 21.35 Płyty muzyce o sporcie. 21.58 Komunikaty Totalizatora Sportowego. 22.00 Z kraju i ze świata. 22.20 Tu radio kierowców.

PROGRAM II

11.30 Wiad. 11.35 Publicystyka międzynarodowa. 11.45 Muzyka spod strzechy. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.05 K. Lipiński — Waracje na temat opery „Kopciulek”. 12.25 Wiad. (L). 12.28 Chwila muzyki (L). 12.30 „Wydawnia, pogady, refleksje” mag. B. Szurgota (L). 12.45 Gielda płyt. 13.00 Lekcja język angielskiego. 13.15 Angielskie ballady ludowe. 13.30 Z dala od utartych szlaków — Ballada o Roztoczu. 13.50 Tu Studio Stereo (stereo). 15.00 Wiad. 15.05 Teatr PR. „Lili” — słuch. wg opow. W. Reymonta. 16.00 Wiad. 16.05 Kodeks i kierownictwo. 16.25 „Star” gra Zesp. Instrumentalny p.d. J. Muniaka. 16.30 Rozmowy i refleksje pedagogiczne. 16.40 Aktualności dnia (L). 16.55 Recenzja z książki J. Urbankiewicza pt. „Sezon w Łodzi nie gaszkodzi”. (L). 17.00 Ton i test (L). 17.01 Stereo-rewia w opr. I. Grzesiaka (L). 18.00 Reportaż „A. Borszowska pt. „Cena jednej minuty” (L). 18.30 Chwila muzyki (L). 18.25 II połowa meczu pikarskiego EKS — Polonia Bytom (L). 19.15 Lekcja język francuskiego. 19.30 Studio Stereo zaprasza (stereo). 22.15 Radiowe Portrety Polaków — prof. K. Zetawistowska-Adamska — etnograf. Aud. Alicji Juszkiewicz. 22.35 „Tradycje wychowawcze”. 22.50 Ch. Koehlich — „Jeśli tego przagniesz”. 22.55 Wiad.

HOWLETA, 20.00

Baw się razem z nami. 22.00 Fakty dnia. 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów — G. Moustaki. 22.15 „Dziwny odioł” — słuch. W. Terleckiego. 22.45 „Czy ktoś ze mna zatańczy?” — śpiewa Lynsey de Paul. 23.00 „Bukiet kwiatów polskich” — miniaturowy poetycki. 23.05 Jam sesjon w Trojcie.

PROGRAM IV

12.00 Wiad. 12.05 K. Lipiński — Waracje na temat opery „Kopciulek”. 12.25 Wiad. (L). 12.28 Chwila muzyki (L). 12.30 „Wydawnia, pogady, refleksje” mag. B. Szurgota (L). 12.45 Gielda płyt. 13.00 Lekcja język angielskiego. 13.15 Angielskie ballady ludowe. 13.30 Z dala od utartych szlaków — Ballada o Roztoczu. 13.50 Tu Studio Stereo (stereo). 15.00 Wiad. 15.05 Teatr PR. „Lili” — słuch. wg opow. W. Reymonta. 16.00 Wiad. 16.05 Kodeks i kierownictwo. 16.25 „Star” gra Zesp. Instrumentalny p.d. J. Muniaka. 16.30 Rozmowy i refleksje pedagogiczne. 16.40 Aktualności dnia (L). 16.55 Recenzja z książki J. Urbankiewicza pt. „Sezon w Łodzi nie gaszkodzi”. (L). 17.00 Ton i test (L). 17.01 Stereo-rewia w opr. I. Grzesiaka (L). 18.00 Reportaż „A. Borszowska pt. „Cena jednej minuty” (L). 18.30 Chwila muzyki (L). 18.25 II połowa meczu pikarskiego EKS — Polonia Bytom (L). 19.15 Lekcja język francuskiego. 19.30 Studio Stereo zaprasza (stereo). 22.15 Radiowe Portrety Polaków — prof. K. Zetawistowska-Adamska — etnograf. Aud. Alicji Juszkiewicz. 22.35 „Tradycje wychowawcze”. 22.50 Ch. Koehlich — „Jeśli tego przagniesz”. 22.55 Wiad.

NIEDZIELA, 30 KWIECINIA

PROGRAM I

10.00 Wiad. 10.05 Słynni instrumentalniści — Z. Namysłowski. 10.20 Radiowy Teatr dla Dzieci: „Winda” — słuch. K. Boglar. 11.00 Różne barwy piosenki. 12.05 „W samo południe”. 12.45 Polska muzyka popularna. 13.00 Studio „Gama”. 14.30 „W Jeziornach”. 15.00 Koncert zyczeń. 16.00 Wiad. 16.05 Teatr PR: „Pogoń” — słuch. E. Pietrzyka. 16.35 Koncert na instrumenty 17.15 Studio Młodzież. 18.00 Komunikaty Total

O ile ulica Piotrkowska była domena kupiectwa (tu przecież lokowały się największe firmy, wabiące przechodniów wyszukany wystrój wystaw), to rzemiosła usadawiało się raczej w bocznych ulicach, a nie za daleko od centrum.

Taka ulubiona przez imię panów mistrzów była pod koniec ubiegłego wieku m. in. ulica Konstantynowska (Obr. Stalingradu). Znajdował się przy niej Teatr Sellina, koszar, oddziały straży pożarnej, komisariat policyjny... tak więc na brak potencjalnych klientów nie narzekano.

Wśród licznych zakładów rzemieślniczych prym wiodła pracownia pani Laferskiej, która pod

Końkowskiej (Pańska 12) oraz Radwańskiej z Konstantynowskiej. Delikatna i kolorowa branża reprezentował niejaki S. Poszepczyński. Trudnił on się wyrobem sztucznych kwiatów i liści — modnych zresztą i obecnie.

Przeglądając rejestry łódzkiego rzemiosła można obserwować jak na przestrzeni lat pewne zawody podupadały, stawały się niepotrzebne lub ustępowały innym, które akurat miały swe prosperujące. Przemiany społeczne, gospodarcze, obyczajowe rzutowały na stan, lokalizację i rodzaj rzemieślniczych usług.

Wzemyśmy choćby lata dwudzieste. W Łodzi prosperuje jeszcze 6 bednarzy, 14 powroźników, 16 sia-

wiaćciela często tylko jednego lub dwóch czeladników — ostro konkurowały wypiekając kruszki kajzerki, wrzecionowate „montowe” obwarzanki i mlecze rogale. Natomiast zupełnie nowością były wtedy w Łodzi warsztaty reperacyjne samochodów. Z czterech istniejących dwa zajmowały się sprawozdaniem i sprzedażą pojazdów.

Ciekawa rzecz, że w tym bądź co bądź mieście interesu był tylko jeden fachowiec od kas pancernych i kasetek mający swą wytwórnię przy ul. Przejazd 16.

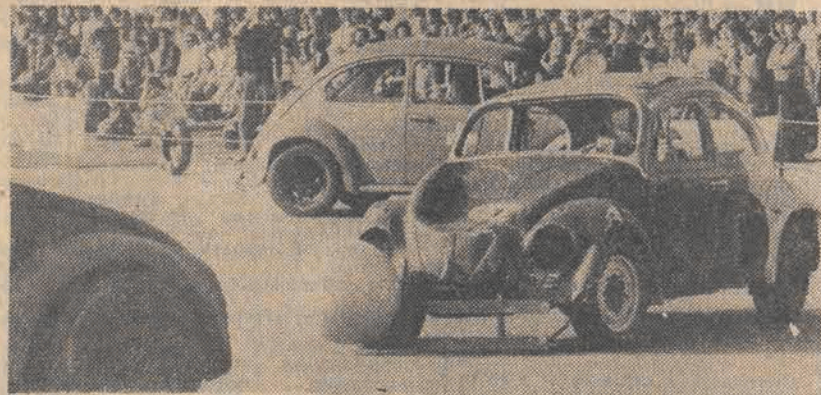
Podobnym samotnikiem okazał się Jan Pagowski, który przy ul. Składowej 15 wyrabiał... figury gipsowe.

Czym zaś zajmowały się cztery biura wywiadowcze łatwo się domyśleć. Przede wszystkim na zlecenie firm zbierały one informacje o przedsiębiorstwach i przedsiębiorcach, z którymi owe firmy zamierzały prowadzić interes. Trafiały się także i zwykłe „podglądania” zdradzających mężów czy żon, czuwanie nad cnotą pasażerskich córeczek itp. ale były to sprawy marginalne.

Jeśli już jesteśmy przy łódzkich rzemieślnikach to w latach dwudziestych zresztą się oni w 26 cechach. Do najstarszych należały: cech sukienników (1816 r.) oraz krawców, piekarzy, rzemieślników i szewców (założone w 1818 r.). Najpóźniej, bo dopiero w 1911 r. powstał cech kuchmistrzów. Prawdziwym kuriozum był wszakże założony w 1852 r. cech... felcerów. Mieli oni swą siedzibę przy ul. Skwerowej 18, a funkcję starszego cechu pełnił Wacław Ostrowski. Rejestr rzemiosł z 1919 r. wymienia 73 felcerów czuwających nad zdrowiem łodzi. Ale to już inna sprawa, której poświęcimy kolejny felieton.

(Jot-es)

Piłka samochodowa

Piłka samochodowa popularna w USA, trafiła również do Europy. Ostatnio w Stuttgarcie odbyła się pierwsza runda spotkań, w której uczestniczyły zmotoryzowane drużyny z Francji, Szwajcarii i RFN. Po jednym takim meczu samochód nadaje się raczej na złom...

CAF — DPA

W KALEJDOSKOPIE WSPOMNIENI

nr 10 prosperowała od 1882 r. (później firma przeniosła się na ul. Piotrkowska 132). Można tu było nabyć gorsety najnowszych fasonów, leniuszki i opaski. Wyrobiano tu także prostotrymacze oraz wyrównywacze figury. Blżej dzisiejszego placu Wolności pod nr 5 miał z kolei swój zakład fotograf Józef Zajackowski. Atelier często oblegali tłumy gości, gdy pan Zajackowski witał na progu ślubne orszak wysiadający z czarnych powozów lub dorozek na gumach.

A propos powozów — wyrabiał je na terenie Łodzi trzy wytwórnie m. in. w Paruszczykowskiej przy ul. Cmentarnej 8. Ich wyznajcą zaś zajmował się Michał

diarzy, 15 studniarzy, 36 zakładów tamburowania i 13 warsztatów wyrabiających meble bambusowe. Równocześnie wśród najprzeróżniejszych usługodawców znajduje się aż 79 kowali (niektóre kuznie mieściły się w samym centrum miasta jak np. warsztaty kowalskie Kosińskiego przy ul. Sienkiewicza 19. Jankiewicza — Kilińskiego 46, czy Górskiego przy ul. Wschodniej 9). Poza tym istniały 442 zakłady szewskie (w tym wielu tzw. „laciarzy”, którzy reperowaniem znoszonych butów zarabiali na skromne utrzymanie), 9 wytwórni papierowej (?) bielizny i tkanin oraz 264 piekarnie. Te ostatnie — w większości małe piekarnie zatrudniające obok

diarzy, 15 studniarzy, 36 zakładów tamburowania i 13 warsztatów wyrabiających meble bambusowe. Równocześnie wśród najprzeróżniejszych usługodawców znajduje się aż 79 kowali (niektóre kuznie mieściły się w samym centrum miasta jak np. warsztaty kowalskie Kosińskiego przy ul. Sienkiewicza 19. Jankiewicza — Kilińskiego 46, czy Górskiego przy ul. Wschodniej 9). Poza tym istniały 442 zakłady szewskie (w tym wielu tzw. „laciarzy”, którzy reperowaniem znoszonych butów zarabiali na skromne utrzymanie), 9 wytwórni papierowej (?) bielizny i tkanin oraz 264 piekarnie. Te ostatnie — w większości małe piekarnie zatrudniające obok

Rozkosze lamania głowy

(65)

REDAGUJE JERZY KAŁUŻKA

Rozwiązanie „Rozkoszy lamania głowy” Nr 62

LABIRYNT PZU

„KORZYSTAJ Z UBEZPIECZENIA ZAOPATRZENIA DZIECI”

UKŁADANKA KRZYŻÓWKOWA

Poziomo: Strzebla, arena, nenufar, funo, Irena, wat, nabab, nora, oran, kryza, talar, Eaina, senator, itala, zez.

Pionowo: Stron, zmowa, lektor, anataz, Anin, rura, Eleb, Nana, Arab, Onaser, ryccer, narcyz, krata, test, lina, Anat.

ZADANIE MUZYCZNE

„WOLNY STRZELEC” — C. M. WEBER.

NAGRODY PZU otrzymują: Natalia Olkusz Łódź, ul. Przędzalniana 62, Wanda Kordialik, Skiernewice, ul. Sobieskiego 7, Sławomir Kuźniecowski, Łódź, ul. Przy

byszewskiego 117, Krystyna Szalencic, Sochaczew ul. Jasna 6 — Chodaków Eugeniusz Pawlik, Opoczno, ul. Partyzantów 32 c.

Nagrody piosmy odbierac w Oddziale Wojewódzkim PZU w Łodzi, al. Kosciuszki 57 w godzinach od 10 do 14, pokój nr 33 (V piętro).

Dwuosobowe bilety do Teatru Wielkiego w Łodzi wylosowali: Hanna Konecniak Łódź, ul. Trebicka 45, Anna Janus Łódź, ul. Hufowa 22, Józef Bożek, Pabianice, ul. Wileńska 16, Stefan Cieslewski, Łódź, ul. Sanocka 24, Romualda Kaczorowska, Łódź, ul. Jana 8-19.

Odbiór biletów w Teatrze Wielkim — Biuro Obsługi Widzów (w terminie tygodniowym od ogłoszenia).

Zadanie teatralne

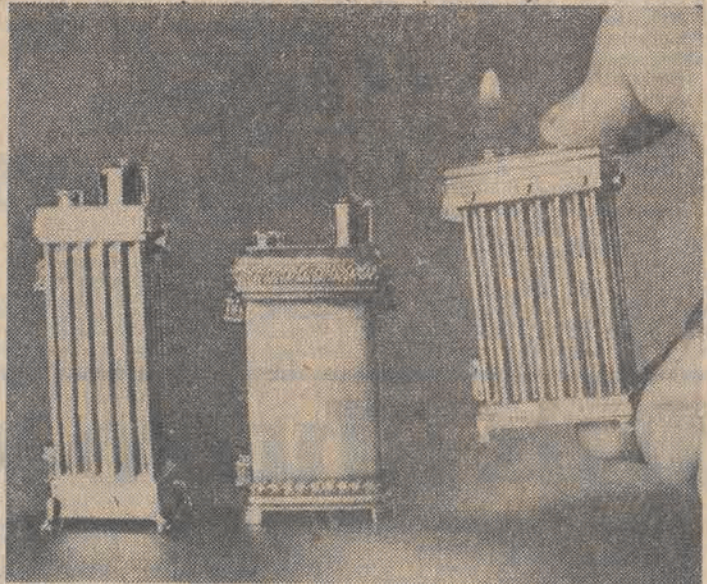
Należy obejść wszystkie pola literowe ruchem konika szachowego i odczytać tytuł oraz twórcę opery, wystawianej aktualnie na scenie Teatru Wielkiego w Łodzi.

Zapalniczka za 300 funtów

Trzeba mieć pomysły... i umieć patrzeć. Tęgodnia jest angielski hobbista Karel Bartosik, którego wyroby pokazywane i podziwane są na wystawach nie tylko w Wielkiej Brytanii. Urodzony londyńczyk już od dzieciństwa patrzył uważnie na różne przedmioty i robił ich miniaturki — czasem coś dodając, czasem ujmując. Budował domy, statki, samochody, skrzynki na listy, wszystko w sposób niezmiernie precyzyjny. Jego talent polegał między innymi również na umiejętności kojarzenia rzeczy, np. zapalniczki z domem, czy gwiazdy z długopisem. Hobby stało się przedkąd zawodem i to bardzo opłacnym. Jego małe przedmiotki ze złota, srebra czy stali kosztują od 100 do 500 funtów.

CAF — Camera Press

dzienniczek

GIGANTYCZNY KOREK powstał w porze największego ruchu na placu Bychawskim w Lublinie, gdy ciężarówka PKS i Głaska stanęła na skrajzie wianu i nie ruszyła mimo wielokrotnej zmiany świateł. Przyczynę zaskakującego przedziwnego się postawo postanowili zbadać milicjanci: otworzyli szoferkę i stwierdzili że kierowca Sylwester S2 jest w postacie ojony i zmniejsza się wsparły na kierownicy.

MIŁOŚĆ do atrakcyjnej studentki skłoniła profesora Wyższej Szkoły Technicznej w Salzburgu do zdradzenia jej tomatów egzaminu końcowych, które nastąpiła ona i kilkanaście jej koleżanek złożyło śpiewając. Sprawa wydała się dopiero, gdy urodziła panna dała kosza 55-letniemu wielobicielowi. Zannosi się na powtórzenie egzaminów.

PRZYŁOŻNYM SIĘ do woj. opolskim musiał przystawo łódzowiec uszkodzony w locie śmigłowca, który wystartował ze Świdnika. Przy okazji wzdolo się, że lot nie został oficjalnie zatwierdzony, a oilot beprawnie zahrał trzech pasażerów — „na lektka”.

NA JEDNYM z boisk piłkarskich Anglii, gdy grały z sobą dwie drużyny zakładowe, wybuchła bijatyka, w którą zaangażo-

owali się wszyscy gracze z pola. Na uboczu awantury pozostali tylko obaj bramkarze i tylko oni ostali się na placu gry, ponieważ sędzia pokazał zawodnikom dwadzieścia czerwonych kartek.

WE WROCŁAWIU na wysypisku śmieci zajeżdżało żarówka, wyładowana nowymi butami — prosto z taśmy. Bzdane są przyczyny takiego kroku. Często narzekamy, że buty są nie do noszenia, ale żeby od razu na śmieć...

PRZESZŁO 14 dni trud na Alasca doroczny wysypki pielen zaprzęgowo, z Anchorage do Nome (4500 mil). Drugi na mecie zaprzęg został wyprowadzony przez zaprzęg zwiolowski o sekundę.

BUDOWNICTWO TOWA RYZYCZNE: światło na „ryferiach Gdyni, przy ul. Żwirów, w blaskowym temacie w czasie Świat Wielkanocnych, pobudowano 15 garaży. Poniżej jest to dzięki budownictwo (bez rozwołania) — mi mo, il podziwiał się energię budowniczych — czeka je rozbiórka.

NA UNIWEKSYTECIE w Sapporo (Japonia) skonstruowano maszynę do pisania, która pisze pod dyktando. Jest to komputer, reagujący na impulsy fonetyczne; poszczególne sylaby języka japońskiego przetwarzane są następnie na impulsy elektryczne i maszyną wytkuje tekst — jakby miała uszy i palce wykwatifikowanej maszyny.

No, niech się pan trochę zmusi. Trzeba wszystko zjeść. Musi pan mieć więcej siły, kiedy panu podadzą rachunek...

Woj. opolskim musiał przystawo łódzowiec uszkodzony w locie śmigłowca, który wystartował ze Świdnika. Przy okazji wzdolo się, że lot nie został oficjalnie zatwierdzony, a oilot beprawnie zahrał trzech pasażerów — „na lektka”.

NA JEDNYM z boisk piłkarskich Anglii, gdy grały z sobą dwie drużyny zakładowe, wybuchła bijatyka, w którą zaangażo-

Krzyżówka Krzyżówka Krzyżówka

POZIOMO: 2. Nocny odpoczynek, 4. Kompozytor hymnu kibiców (Polska, goła, Polska goła taka jest kibiców, wola 7. Zona Mieszka I, 13. Na głowie motocyklista, 14. Imię Chaczaturiana, 16. Wojskowe natarcie, 18. Drugi z czterech kolejnych wybieralnych następców Mahometa, który podbił Egipt, Persję, Syrię, 19. Najwyższa karta w talii, 20. Część obszaru wód morskich, 21. Szluz do lutowania, 22. Jednostka ciężara (1000 kg) 23. Kreslarski lub do rzes 25. Imię Sacl, 26. Płynięcie przez Goleńców, 27. Okres, czas, termin, 28. Promieniotwórczy pierwiastek chemiczny 29. Miara powierzchni Ziemi używana w W Brytanii, 31. Zjawiska szybko przemijające, 33. Dwadzieścia miesięcy, 38. Elektro-

KRZYŻÓWKI: 3. Ciężka, nieetykalność osobista, 42. Dziewczynka z elementarza 43. Irys — dźwięk ogodowe byliny (żółty lub srebryjski), 46. Miasto i port nad rzeką Jangcy (Chiny), 50. Grupa osobników w obrębie gatunku, 51. Legendarny lotnik, 52. Sa w każdym domu oszkłone, 53. Wódz Kozaków, 54. Najniższa kondygnacja naziemna budynku, 55. Piłka poza boiskiem.

PIONOWO: 1. Przypadek, fakt podciągający za sobą skutki prawne, 2. Skłonność organizmu do reakcji chorobowych, 3. Część wnętrza świątyni, 4. Naszynek z perel lub drogich kamieni, 5. Jednostka oporności elektrycznej, 6. Rodzina, 7. Córka króla Agos, Akrisiosa (w mitologii greckiej), 8. Jak Wisła sroka, 9. Wirlin, 10. Filtry nieocinaczej, 11. Pierwiastek chemiczny używany jako katalizator, 12. Rodzaj papus, 13. Powoduje zmianę szybkości reakcji chemicznej, 15. Kotwicowisko, 17. Dawna srebrnomiedziana moneta polska (wartości 18 gr), 24. Stanisław w skrócie piśmenny, 27. Mieszkancki Peru, 28. Wysycelane siedzenia, obicia mebli, 30. Podział na rejony, 32. Wykonawca akrobacji cyrkowych, 34. Ptak z rodziny drożdów, 35. Krag, 36. Rozaneznik, 37. Materiał opatrunkowy, 40. Wyraz twarzy lub postać mózdzierza, 41. Najpraktyczniejszy materiał na spodnie, 43. Oprawca z toporem, 44. Koleżanka pszczoły, 45. Sklep samochodowy, 47. Miara powierzchni ziemi równa 4047 m kw., 48. Włosna na rzecze, 49. Naczelna organizacja polskich techników, 50. Egipski bóg słońca.

BARAN 21.3.—20.4.: Znajdziesz się w grupie współpracowników, w której będziesz się czuł lepiej niż poprzednio. W życiu osobistym interesujące nowości oraz poparcie ze strony dalszych krewnych. Zamierzona inwestycja można zacząć realizować.

BYK 21.4.—21.5.: W pracy nie przykładać wagi do spraw z porozu kłopotliwych. Jeśli się ich nie rozdmucha, okaza się mało znaczące. Rodzice dzieci uczących się lub studiujących przeżyją radość z ich sukcesu. Gdy uczelnia oklaski, powinni się zastanowić, jak dalej rozwijać ujawnione talenty.

BLIŻNIĘTA 22.5.—21.6.: Nagła wiadomość może ci zmusić do natychmiastowej reakcji. Zwróć uwagę na skutki pewnych czynów, nie poprzedzonych dojrzalym namysłem. W tym przypadku zabrakło również rady ludzi doświadczonych.

RAK 22.6.—22.7.: Powstrzymaj się od wtykania bliźniemu osobie drobnych nietyktów. Kocha cię, jest lojalna — to najważniejsze. Jej zachowanie można korzystać, lecz delikatnie, prawie niezauważalnie. Ktoś samotny oczekuje od ciebie niewiele; od czasu do czasu znaku zainteresowania. To się zmieni nawet w tzw. nawale zajęć.

LEW 23.7.—23.8.: Wkrótce dojrzej twój decyzja. Zaczynasz wprowadzać w życie nowe plany. Sprawy majątkowe ułożą się pomyślnie. Poczujesz się zabezpieczony przed każdą ewentualnością. Nie uda ci się natomiast zainteresować znacznie młodszą osobą. Rozejrzyj się za odpowiedzialnym partnerem.

PANNA 24.8.—23.9.: Czujesz się jak świeżo narodzony. Fala optymizmu niesie cię... Dokąd? To powinien wiedzieć, jeśli chcesz kierować swoim postępowaniem. Łatwiej się oprzeć pokusie, gdy jest jeszcze daleko. W tym tygodniu czeka cię wieczór w dobrej kompanii. Ale nie mierz się na zamiary — w jedzeniu, a zwłaszcza pić.

WAGA 24.9.—23.10.: Będziesz miał okazję wzbogacić swoje wiadomości. Skorzystaj z niej, da ci to przyjemność i pożytek. Niektóre Wagi dostrzegą nowe horyzonty w swoim życiu osobistym, ktoś liczy na dowody wdzięczności. Okaż je spontanicznie, nie czekając specjalnej okazji.

SKORPION 24.10.—22.11.: W tym tygodniu wietu Skorpionom ciążę będzie uczucie niezadowolone-

ZNAKI ODIĄKU

nia i niezaspokojenia. Jak się z nimi uporać? Ograniczając oczekiwanie — to raz. Zwiększając wysiłek aby im sprostać — dwa. Wszystko zależy od tego, czy plany są realne, czy też wyobraźnia płata Skorpionom figle.

STRZELEC 23.11.—21.12.: Nie szczędź uznania osobie, która może ci rozwiąć skomplikowaną sprawę zawodową. I rób przede wszystkim to, co na ciebie przypada. Pomoc świadcząca na prawo i lewo, od przypadku do przypadku, najczęściej tylko zwiększa bałagan.

KOZIOROŻEC 22.12.—20.1.: Wiesz, że zwierchnicy cię cenia. Ale to ci nie wystarczy. Chciałbyś mieć więcej samodzielności i odpowiedzialności. Niestety, jeszcze przez pewien czas musisz się zadowolić tym, co jest. I nie robić z niej miny do prawdziwej gry. Ekspresowe powinny być pociągi, nie awanse.

WODNIK 21.1.—18.2.: Będziesz zdumiony propozycją, abyś na niewien czas zajął się inną robotą. Przyjmij ją: jest okazją do zabłyśnięcia. Twoja opinia podskoczy o parę kresków już w chwili podjęcia pracy. Potem wysoko zależy od ciebie, i do pamiętaj: stać w miejscu, zwrócić cofać się w stosunku do mijającego czasu. Lepiej działać na wyrost, niż na niedosyt.

RYBY 19.2.—20.3.: Ryby, kłóty w tym tygodniu wypadnie wyjazd z zadowoleniem odcierają się od ratny zawodowej i domowej. Lecz krótkie urozmaicenie niewiele zmieni w ich życiu. Tęgodnia, co istotnie brakuje, trzeba szukać w sobie, nie poza sobą.

SZANSA dla młodzieży

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH
FABRYKI SZLIFIEREK „PONAR – ŁÓDŹ”
przy zakładzie

„JOTES”

IM. J. STRZELCZYKA
w Łodzi, ul. Rewolucji 1905 r. nr 18,
tel. 288-03

prowadzi nabór uczniów do klasy I
ZASADNICZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ

w roku szkolnym 1978 – 1979

o specjalnościach:

- TOKARZ,
- MECHANIK MASZYN i URZĄDZEŃ PRZEMYSŁOWYCH.

Po ukończeniu szkoły uczniowie otrzymują świadectwo ukończenia szkoły zasadniczej i TYTUŁ PRACOWNIKA WYKWALIFIKOWANEGO.

Okres nauki w szkole wlicza się do stażu pracy w zakładzie „JOTES”.

Po ukończeniu szkoły absolwenci mogą kontynuować naukę w TECHNIKUM MECHANICZNYM dla pracujących oraz otrzymać interesującą pracę na wydziałach produkcyjnych zakładu produkującego i eksportującego szlifierki do wielu krajów świata.

Potrzebne dokumenty:

- świadectwo ukończenia szkoły podstawowej,
- podanie o przyjęcie do szkoły,
- karta zdrowia od lekarza szkolnego,
- 4 fotografie.

Blizszych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje

SEKRETARIAT SZKOŁY mieszczącej się

w ŁODZI, ul. REWOLUCJI 1905 R. NR 18

W GODZ. 9 – 15.

1031-k

DO ODBIORCÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Dyrekcja Zakładu Energetycznego
Łódź – Miasto

zawiadamia,

że kasy oraz komórki obsługujące odbiorców
w dniu 2 maja br. (wtorek)
BĘDĄ NIECZYNNE.

PT Odbiorców uprzejmie przepraszamy.

1276-k

POMIESZCZENIA

— NAJCHĘTNIEJ
WOLNOSTOJĄCY BUDYNEK
o łącznej powierzchni
ca 500 m kw.

POSZUKUJE

— WYDZIERŻAWI, KUPI
— WOJEWÓDZKI ZWIĄZEK
SPÓŁDZIELNI ROLNICZYCH
„SAMOPOMOC CHŁOPSKA”
w ŁODZI.

Pomieszczenie powinno być uzbrojone (zasilanie elektryczne 380 V, woda, kanalizacja i ewent. C.O.). Obiekt potrzebny jest na prowadzenie działalności remontowo - montażowej maszyn i urządzeń technicznych.

Jesteśmy zainteresowani lokalizacją na terenie miejskiego woj. łódzkiego.

Oczekujemy ofert zarówno z jednostek gospodarki społecznej, jak i nieuspołecznionej.

Zgłoszenia prosimy kierować:
— WZSR „Samopomoc Chłopska”
Łódź, ul. Żeligowskiego 32/34,
tel. 289-30, wew. 203.

1322-k

SPRZEDAM prasę hydrauliczną ręczną 10 ton. Tar-
trzańska 46 m. 88 9075 g

POMIDORY pod folię sprze-
dam. Tel. 714-88 9090 g

KALKULATOR wielodz-
lanowy sprzedam. Tel.
53-88-87 8960 g

SADZONKI pomidorów —
sprzedam. Teresy 31 8760 g

SZCZENIĄKI doberman-
y sprzedam. 006-21 9286 g

„PENTACON six TL”
sprzedam. Tel. 246-99 9249 g

SPRZEDAM cocker-spanie-
la z rodowodem. Słowin-
ska, Zgierz, Os. Sikorskie-
go, blok 9 m. 18 9256 g

KALKULATOR i tekas-
slerainy sprzedam. Tel.
53-80-95 9256 g

SPRZEDAM uszkodzoną
karoserię „Fiata 125p”
Aleksandrów, Armii Czer-
wonej 53 8928 g

KAROSERIE „Sireny 105”
palmę „Kentia” sprzedam.
Słowackiego 25/28 8939 g

ZESTAW „stereo” sprze-
dam. Tel. 51-28-56 9118 g

SPRZEDAM progę i błotni-
ki do „Warszawy”, składa-
ny kajak. Julianowska 50,
tel. 720-46 9127 g

„FIATA 125p” mały prze-
bieg sprzedam. Tel. 309-03
7197 g

„SYRENE 105” czerwiec
1975 sprzedam. Tel. 81-49-06
po godz. 13 8657 g

SPRZEDAM przyczepę
campingową N-126. Telefon
15-32-36 8700 g

PRZYCZEPĘ N-126a kupię.
Tel. 297-27 9044 g

KAROSERIE „Zaporożca”
po wypadku sprzedam.
Tel. 53-94-55 9031 g

„FIATA 125p 1300” sprze-
dam. Skrzydła 3 (10-18)
9071 g

„FIATA 125p 1300” 1971
(po kapitalnym) — sprze-
dam. Płocka 10-39. godz.
16-20 8832 g

„WARSZAWĘ 223” górno-
zaworową sprzedam. Wia-
domość: Grotki, ul. U-
strowie 23 Kaleta 8760 g

MOTOCYKL „Jawa” sprze-
dam. Łódź, ul. Słowackie-
go 25-4 8543 g

CIAGNIK 330 nowy sprze-
dam. Garnys, Gadka Stara
9111 g

„ZASTAVE 750” sprze-
dam. Retkinia-Zagrodniki,
bl. 40 m. 21 po 17 9115 g

„ZASTAVE 750” i przyczepę
pe bagażową sprzedam. Lu-
tomierska 105a bl. 203 m.
58, po 16 9276 g

„FIATA 1500” (1974) sprze-
dam. Buczka 3 9270 g

„PEUGEOTA 504” sprze-
dam. Oglądać parking Tu-
wima 9177 g

OBRONA PRACY DOKTORSKIEJ

Dziekan i Rada Wydziału Ekonomiczno-Socjologicz-
nego Uniwersytetu Łódzkiego podają do wiadomości, że
w poniedziałek, dnia 15 maja 1978 roku o godz. 10.30
w sali konferencyjnej Wydziału Ekonomiczno-Socjo-
logicznego Uniwersytetu Łódzkiego — Pawilon Te-
chnik Obrachunkowych, Łódź, ul. Rewolucji 1905 r. nr
41/43, odbędzie się publiczna dyskusja nad rozprawą
doktorską mgr JAROSŁAWA SOKOŁOWSKIEGO pt.:
„Analiza płacy jako bodźca wzrostu kwalifikacji
robotników w przedsiębiorstwie przemysłowym”.
PROMOTOR: doc. dr hab. Stanisława Borkowska
z Uniwersytetu Łódzkiego.

Rozprawa doktorska wraz z recenzjami znajduje
się do wglądu w Czytelnicy Głównej Biblioteki Uniwer-
syteckiej w Łodzi, ul. Narutowicza 108. 1306-k
Wstęp na rozprawę wolny.

OGŁASZAJ SIĘ

W

DZIENNIKU POPULARNYM

1284-k

1284-k

1284-k

odwiedzenie wystawy
kompletnego wyposażenia
mieszkań na Osiedlu
Widzew – Wschód

PRZY UL. GORKIEGO 35 m. 12, bl. 306.

i Wystawa czynna codziennie w godzinach od 12
do 18.

WPHW ZAPRASZA I PRZYPOMINA,
ŻE WSZYSTKIE PREZENTOWANE ARTYKUŁY
SĄ DO NABYCIA W SIECI DETALICZNEJ WPHW.

1045-k

ZAKŁADY APARATURY ELEKTRYCZNEJ

w ŁODZI, ul. LODOWA 88

przyjmują uczniów

do klasy I

Zasadniczej

Szkoły

Zawodowej

na naukę

w zawodach:

SLUSARZ

NARZĘDZIOW”

i

SLUSARZ

MECHANIK

Przyjmowani są tylko chłopcy, absolwenci 8 klasy
szkoły podstawowej. Wymagane ukończenie 15
lat. Nauka trwa 3 lata. Okres nauki wlicza się do
stażu pracy w zakładzie.

Zapisy przyjmuje i informacji
udziela

dział kadr i szkolenia zawodowego, w godz. 8–15
Łódź, ul. Lodowa 88, piętro VII, pokój 713, tele-
fon 53-13-71 wew. 130.

1233-k

POTRZEBNA kucharka i
kelnerka lub przyuczona.
Tel. 376-70. Soboty, nie-
dziele — wolne 9093 g

POTRZEBNA kobieta do
opieki nad czterolatkiem.
Warunki dobre, Zgierska
142 m. 49, po godz. 18
9117 g

SUPER — trwałe pliso-
wanie. Przybyszewskiego
96. Cichecki 9196 g

TAPETOWANIE, malowa-
nie mieszkań, Jadwiga Wał-
kowska, Piotrkowska 121
m. 31, tel. 219-83, 707-06
8717 g

PRZYJĘCIA okoliczność
we (imieninowe itp.) cock-
tail - party z surowców
własnych i powierzonych
urzędza kawiarnia „Tea-
traina”, tel. 399-60 w. 190
9173 g

JANUSZ Rzepecki zgubił
indeks nr 8535 wydany
przez PE 9006 g

MATEMATYKA 630-35, Kło-
nowa 13/6 mgr Pluskowski
6252 g

UCZENNICE zaawansowa-
na w krawiectwie przy-
ję. Tel. 376-03 9511 g

PRZYJME szwaczkę do
szycia koszul męskich. Tel.
736-98 9006 g

MPK informuje,

że ze względów technicznych
utrzymana zostaje do odwołania
LINIA TRAMWAJOWA 42
na trasie ŁÓDŹ — TUSZYN.

Nabyte na miesiąc maj br. mie-
sięczne bilety wg taryfy PKS na
odcinek Tuszyn — Rzgów ważne
będą w tramwajach linii 42.

Zwrot różnicy ceny biletów i
wymiana na bilety tramwajowe
odbywać się będzie w punktach
sprzedaży biletów MPK.

W Tuszynie w dniach 2 — 5
maja br. w godzinach 8 — 14,
a w punkcie sprzedaży biletów w
Łodzi przy ul. Rzgowskiej 34, co-
dzienne w godz. 8 — 14.

Podróżnych przepraszamy.

1245-k

MPK zawiadamia,
że na skutek małej frekwencji
pasażerów
OD DNIA 2 MAJA 1978 R.
zawieszono zostanie funkcjo-
wanie pomocniczej linii
autobusowej „78”.

1284-k

DZIAŁKĘ letniskową, za-
lesioną 4000 m w Rosano-
wie sprzedam. Tel. 838-45,
po 19 8997 g

DZIAŁKĘ budowlaną 0,76
ha w Rzgowie przy ul.
Górnej — sprzedam. Dżwo-
nić: Tomaszów, tel. 33-59
9106 g

NAWIJARKE warstwowa
NPO-2 sprzedam. Oferty
„8998” Prasa, Piotrkowska
96

TELEWIZOR „Polcolor”,
gramofon „Daniel” piśnie
sprzedam. Tel. 53-18-52
8990 g

Wśród głosów odzywających się na całym świecie przeciwko produkcji broni neutronowej i jej rozmieszczeniu w Europie zachodniej, nie brak głosów na ukowców.

O niektórych problemach związanych z tym rodzajem broni masowego rażenia mówi się szeroko u nas w kraju. M. in. na ten temat mówi dziś jeden z znanych specjalistów, kierownik Katedry Ochrony Radiologicznej i Toksykologii Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi — płk prof. dr hab. med. — Stanisław Andrzejewski.

Świat nie pogodzi się nigdy z nowym projektem masowego mordu

— Problem ten jak mało który w najnowszej historii, zjednoczył opinię całego świata. Ten powszechny protest nie jest jednak skierowany tylko przeciwko nowym rodzajom broni nuklearnej. Jest to protest przeciwko wojnie w ogóle. Ludzkość jest już po prostu zmęczona — przez ponad 30 ostatnich lat żaden naród na Ziemi nawet przez chwilę nie czuł się naprawdę bezpiecznym.

Ukazanie nowych perspektyw masowego zniszczenia i śmierci spowodowało w niespotykanym dotychczas stopniu ujawnienie się społecznych sił instynktu samozachowawczego. I trudno się temu dziwić. W rachunku ostatecznych skutków działania broni atomowej, termojądrowej czy neutronowej, różnice merytoryczne są minimalne. Jednak jakościowo bron neutronowa jest szczególnie ludobójcza.

Bron neutronowa może być stosowana w postaci pocisków małokalibrowych i to na skalę masową poprzez broń lotową — haubice 205 mm lub wielogłowicowe rakiety bliskiego zasięgu. W praktyce oznacza to, że kwestia jej użycia sprowadzona zostaje do najniższych szczebli dowodzenia na polu walki, już na szczeblu dywizyjnym.

— Są to rozwiązania z punktu widzenia strategii wojennej. Nas bardziej chyba interesować będzie aspekt biologiczny i medyczny tej rzekomo humanitarnej broni.

— Pewne sprawy są już wiadome powszechnie. W porównaniu z wybuchem bomby atomowej czy termojądrowej, wybuch bomby neutronowej ma znacznie mniejsze pole oddziaływania czynnika cieplnego i tzw. fali uderzeniowej. O ile w dotychczasowych rodzajach broni jądrowej promieniowanie przenikliwe gamma stanowiło kilkunastoprocentowy element wyzwolonej energii, w bombie neutronowej czynnik ten znacznie przekracza 50 proc., a obszar jego oddziaływania jest trzykrotnie rozleglejszy niż w broni atomowej.

Przewaga czynnika radiacyjnego jakim są strumienie szybkich neutronów, powoduje że w zależności od odległości od centrum wybuchu, ludzie szybko giną, już po kilkudziesięciu minutach.

W pierwszym momencie będzie to uczucie słabości i utraty sił, przy czym wiąże się to z działaniem porażającym mózg. Przypomina to nieco działanie wysoce toksycznych gazów bojowych porażających system nerwowy. Bomba neutronowa skupia bowiem w sobie jak gdyby cechy trzech znanych dotychczas środków masowego rażenia — broni jądrowej, chemicznej i bakteriologicznej. Rzecz w tym, że mniejsze dawki neutronów wywołują ciężkie zaburzenia żółdkowo-jelitowe z wysokim stopniem odwodnienia organizmu, a więc objawy przypominające do złudzenia chorobę azjatycką i inne ciężkie choroby zakaźne przewodu pokarmowego.

Działanie czynnika radiacyjnego, nawet w małych dawkach, może powodować

śmierć wśród męczarni w przeciągu tygodni czy nawet miesięcy lub ciężkie trwałe kalectwa. Oczywiście jest więc to mowienie o broni neutronowej jako humanitarnej, trudno traktować inaczej niż tylko jako specyficzną formę ironii niemożliwej do przyjęcia przez żadnego zdrowo myślącego człowieka.

— Być może pewne aspekty wojskowe, łatwość użycia, możliwość wkroczenia na dany obszar w niedługi czas po ataku, mogą kusić strategów zachodnich, ale rachunek ten, nie tylko z pozycji humanitarnych, jest niezwykle wątpliwy.

— Fakt że sprawę produkcji broni neutronowej postawiono dopiero teraz, wynikał po prostu z potrzeb politycznych strony amerykańskiej. Przecięż o tzw. „czystszej” bombie atomowej mówiono już w początku lat pięćdziesiątych. Program badań w tej dziedzinie kosztował dotychczas miliardy dolarów. A dodać trzeba, że nie jest to jedyny kierunek prac. Ostatnie źródła amerykańskie opublikowały listę siedmiu innych tematów badawczych mających w efekcie dać nowe, zupełnie jeszcze nieznane rodzaje broni strategicznych.

Politycy amerykańscy sprawę broni neutronowej potraktowali jako swoisty test polityczny i psychologiczny zarazem. Re-

akcja opinii światowej sprawiła, że wiele z tych rachub rozprysło się jak mydlane bańki. Nikt bowiem nie jest w stanie pogodzić się z ukierunkowaniem całego rozwoju ludzkości jedynie na wypracowywanie coraz to nowych i coraz to doskonalszych sposobów masowego wyniszczania. Uświadomiliśmy sobie, że zgromadzony dotychczas arsenał broni jądrowej wystarczy na kilkakrotnie co najmniej zabicie każdego człowieka żyjącego obecnie na kuli ziemskiej. Czyżby to wszystko było jeszcze niewystarczające? Ludzkość musiała w tym momencie postawić sobie pytanie — do czego doprowadzi taki kierunek rozwoju?

Z chwilą dojścia do władzy w Stanach Zjednoczonych ekipy prezydenta Cartera, politycy amerykańscy próbowali poprawiać rozmowy i rozbrojenie z pozycji silnej ręki. I dzisiaj uświadomili sobie wyraźnie, że jest to linia polityczna nie odpowiadająca wymogom dzisiejszej rzeczywistości. Wymachiwanie pięścią, bez względu na to w co byłaby ona uzbrojona, nie może być dzisiaj argumentem w stosunkach między narodami. Takie są realia polityczne dnia dzisiejszego. Bez względu zaś na ewolucję jakim realia te ulegają będą w przyszłości, amerykański test neutronowy sprawił jedno — świat nie pogodzi się już nigdy z żadnym nowym projektem masowego mordu i zniszczenia. Świat zjednoczył się w jednomyślnym dążeniu do umocnienia pokoju. Rozmawiał: L. RUDNICKI

Holenderski plakat przeciwko produkcji broni neutronowej.

Kronika wypadków

- ▲ Godz. 7.45. Na ulicy Wieckowskiego przy Zachodniej kierowca „Stara” z MPO Wiktor M. uderzył w tył przyczepy samochodu ciężarowego. Straty powstałe w wyniku kolizji wyniosły ponad 5 tys. zł.
- ▲ Godz. 11.05. W Aleksandrowie, na skrzyżowaniu ulicy 2 Lipca z Wierzbinską jadący motocyklem Wiesław A. potrącił Antoninę A. lat 76, która ze złamaniem kręgosłupa przewieziona do szpitala. Świadkowie tego wypadku proszeni są do WRD MO w Łodzi ul. W. Bytomskiej 60, tel. 715-86.
- ▲ Godz. 12.15. Na skrzyżowaniu ulicy Zachodnia — Lutomska Aleksandra A. lat 46 wpadła pod „Flata” i doznała złamania nogi. Po udzieleniu pomocy w szpitalu — zwolniona została do domu.
- ▲ Godz. 15.30. W Fabianicach na ulicy Warszawskiej przy Kresowej niecierpliwie Leon M. wpadł na bok samochodu ciężarowego „Star”. Pieszy doznał ogólnych potłuceń i po udzieleniu pomocy został zwolniony.
- ▲ Godz. 16.50. Na ulicy Rzgowskiej 230 Joanna D. lat 8 wybiegła przed autobus MPK wpadła pod „Flata”. Dziecko doznało złamania nogi i przebywa w szpitalu.
- ▲ Godz. 17.10. W Natolinie 62, będący bez opieki Marłusz G. lat 8,5 został potrącony przez nieznanego samochód. Chłopczyk przewieziony został do szpitala Świadkowie tego wypadku proszeni są do WRD MO w Łodzi. (cn)

SOBOTA, 29 KWIEŚNIA
PROGRAM I
6.00 TTR — uprawa roślin, sem. 4. 6.30 TTR — hodowla zwierząt, sem. 4. 9.00 Dla szkół: nauka o człowieku — kl. 8 — zdrowie człowieka współczesnego. 11.15 „Koniec pieśni” — film fab. prod. bułg. 12.45 TTR — hodowla zwierząt sem. 2. 13.15 TTR — mechanizacja rolnictwa, sem. 2 (L). 13.45 Redakcja szkolna zapowiada. 14.00 Dziennik. 14.10 Obiektyw. 14.30 Radzimy rolnikom. 14.40 Dla dzieci: „Kwiatki siedmiopłatkowe” — film prod. ZSRR (kol.). 15.05 Spotkanie na anienie (kol.). 15.30 Redakcja. 15.30 Latarnia Czarnoksięska — spotkanie: 15. „Wieczne tematy”. 16.20 Film Latarni Czarnoksięskiej — „Kochankowie z Werony” — film fab. prod. franc. 18.10 Studio Sport — sprawdzanie z rozrywek i ligi piłki nożnej + Siódemka. 19.00 Dobranoc. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 „Mężczyzna, który mi się podoba” — film fab. prod. francusko-włoskiej. 22.25 Delennik. 22.40 Mała autobiografia kabaretu — odc. 1 „U Lopka” (kol.). 23.20 Kino nocne — „Super-gang” — film sensacyjny prod. USA

PROGRAM II
14.15 Sobota z przyjaciółmi. 15.05 Popołudnie podróży i przygody. 16.00 Studio Sport. 17.20 Studio Gama przedstawia. 18.20 Uśmiechy starego kina. 19.00 Wiadomości (L). 19.20 Dobranoc dla najmłodszych. 19.30 Wieczór z dziennikiem 20.30 Teatr Wspomnień — Aleksiej Arbusow — „Irkucka historia”. 22.20 „Wielka miłość Balzaka” — odc. 5 pt. „Spotkanie w Sankt Petersburgu” — film fab. prod. TP 23.10 Wolfgang Amadeusz Mozart — „Wesele Figara” — cz. 2 — telewizyjna wersja opery (kol.).

NIEDZIELA, 30 KWIEŚNIA
PROGRAM I
6.35 TTR — hodowla zwierząt — sem. 2. 7.05 TTR — mechanizacja rolnictwa, sem. 2. 7.35 Nasze spotkania. 7.55 Nowoczesność w domu i zagrodzie 8.20 Studio Sport. 9.00 Teatrak. 10.20 Antena. 10.45 „U zarania dziejów” odc. 5 pt. „Jednostka a społeczeństwo” — film dok. prod. TV włoskiej. 11.45 Dziennik. 12.00 Rolnicze rozmowy. 12.30 TYTKO w NIEDZIELĘ. Rozpoczęcie programu i melodie znad Wisły. 12.35 Półka na czeluście Jutrzejczego pochodu. 12.50 Za i przed programem: aukcja w osiedlu. 13.00 Pan Półka i spółka. 13.30 Bądź idealnym (kol.).

TYDZIEŃ

kim cz. 1. 13.45 Za i przed programem: aukcja w osiedlu (Z) 13.55 Mój pamiętnik. 14.00 Piosenki czyli Krakowska PWST. 14.30 Zły w pokoju. 14.45 Bądź idealnym (kol.). 15.15 Losowanie Dużego Lotka. 15.40 Melodie znad Wisły. 15.45 Mój pamiętnik. 15.55 „Gwiazda południa” — film przygodowy. 17.45 Wokół Teatru Wielkiego — film dok. prod. WFD. 18.10 Mistrzowie sceny: Ignacy Machowski. 18.30 Półka na czeluście Jutrzejczego pochodu (cz. 2). 18.45 Adolf Ciborowski: Świat, który widziałem. 18.55 Melodie znad Wisły. 19.00 Wieczór z dziennikiem. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.35 Noce i dnie — odc. 19. „Rodziny się umierają, a życia wciąż wystarcza”. 21.25 Melodie znad Wisły. 21.40 Zaproszenie do teatru „Komedia” w Warszawie. 22.15 Wiadomości Studio Sport. 23.30 Melodie znad Wisły. 23.40 Zagadka literacka. 23.50 Kino nocne: „Tygrys i kotka” — film fab. prod. włoskiej.

PROGRAM II
7.00 Język niemiecki — kurs podst. 7.30 Język angielski — kurs podst. 8.00 Język francuski — kurs podst. 8.30 Język rosyjski — kurs podst. 9.00 Teatr Telewizyjny — David Storey — „Jubileusz”. 10.30 W starym kinie — „Droga tytoniowa” — film fab. prod. USA 11.55 Felietunne wywiady — „Na szlaku chwały”. 12.40 Dla dzieci: bajkowy koncert żywych. 13.20 Studio Sport. 13.45 Ekran reporterów. 14.55 Prawda czasu — prawda ekranu — „Pewnego lata” — film prod. ZSRR (kol.). 16.15 „Leśmian” — widowisko poetyckie. 17.00 Korespondenci — widowisko publicystyczne. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Studio Gama przedstawia — 1. „Czy pamiętasz?”. 2. „Agung z wyspy Bali”. 21.35 „Rodzaj miłości” film fab. prod. angielskiej.

PONIEDZIAŁEK, 1 MAJA
PROGRAM I
8.45 Transmisja z uroczystości 1-majowych w krajach socjalistycznych (kol.). 9.55 Transmisja z uroczystości 1-majowych w Warszawie. 13.30 Koncert muzyki polskiej. 14.30 Rodzicom — dzieci — impreza poetycko-malarska. 15.30 Jak to się roi! — film fab. prod. pol. 16.50 Wieniawski — nie tylko dla melomanów — w programie polonez A-dur op. 21 i legenda op. 17 (kol.). 17.05 „Brygady Tygrysa” odc. pt. „Podarunek Scotland Yardu” film fab. prod. TV franc. 19.00 Specjalne wydanie Studia 2 — „Ojczyzna” — program poetycki. 18.15 Relacja z powstania w Las Palmas (Wyspy Kanaryjskie) Krystyny Cholewickiej-Liskiewicz. 18.35 Michał Anioł i inni — film dok. 18.45 Melodie, piosenki i przeboje Studia 2. 19.00 Wieczór z dziennikiem. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Teatr poniedziałkowy — Włodzimierz Perzyński „Uśmiech losu”. 22.30 Gra Poznańska Orkiestra PRITV. 22.40 Świadkowie — wydanie specjalne. 23.15 Dlaczego tak? — Jacek Gmoch odpowiada. 23.40 Śpiewa Zbigniew Wodecki (kol.).

PROGRAM II
15.15 „Pitagoras i panny” — w wiosennym nastroju” — film fab. prod. rum. 17.50 „Chleb, miłość i zdrada” komedia prod. włoskiej. 19.30 Wieczór z dziennikiem (kol.). 20.30 „Nie oszukuj kochanie” — komedia gajewska prod. NRD (kol.). 22.00 „Fortuna” — filmowa komedia prod. TP.

WTOREK, 2 MAJA
PROGRAM I
9.00 Noce i dnie odc. 16 pt. „Rodziny się umierają, a życia wciąż wystarcza”. film prod. TP (kol.). 10.00 Dla szkół: „Czerwone, żółte, zielone” dla klas 1-3 — „Gdzie się bawić” (kol.). 11.05 Język polski kl. 3 lic. S. Witkacy — „W małym dworku” (kol.). 12.00 Historia, kl. 8 — Pierwsze lata Polski Ludowej. 12.45 RTSS — chemia, sem. 2. 13.45 RTSS — biologia, sem. 2. 15.00 Melodie — estrada folkloru. 15.30 Telewizyjny Klub Seniora. 16.00 Dziennik. 16.10 Obiektyw. 16.30 Studio Telewizji Młodych. 17.10 Zgadnij kim jestem — teleturniej (kol.). 17.50 Radzimy rolnikom. 18.00 Studio Sport — zakończenie rozgrywek i ligi piłki nożnej + Siódemka. 19.00 Dobranoc. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 „Saga roku Pilsnerów” odc. 16 film fab. prod. TV Ang. 21.30 Spotkanie pokoleń. 22.00 X Y Z — cz. 1. 22.30 Dziennik (kol.). 22.45 X Y Z — cz. 2.

PROGRAM II
16.00 Kino Telewizji Najmłodszych — zestaw filmów animowanych (kol.). 16.30 „Spóźniona miłość” — film prod. ZSRR (kol.). 18.00 Dla młodych widzów: Skrzydła. 18.30 Bitwy, kampanie do wody — Słowem i czynem. 19.00 Wiadomości (L). 19.20 Dobranoc. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Język angielski — kurs podstawowy. 21.00 Inicjatywy. 21.30 24 godziny. 21.40 Sywleński X Muzy — Leon Niemczyk. 22.05 Wtorek melomana (kol.).

ŚRODA, 3 MAJA
PROGRAM I
6.00 RTSS — chemia, sem. 2. 6.30 RTSS — biologia, sem. 2. 9.00 Dla szkół: fizyka, kl. 6. 9.30 Wychowanie plastyczne kl. 7-8. 10.30 „Przygady opyżone” — język polski, sem. 4. 12.25 Uroda przedmiotów (kol.). 12.45 RTSS — język polski, sem. 4. 13.25 RTSS — matematyka, sem. 4. 15.00 Melodie (kol.). 15.30 NURT — nauczanie początkowe (kol.). 16.00 Dziennik (kol.). 16.10 Obiektyw. 16.30 Encyklopedia-słowniczek (kol.). 17.00 „Spozą gór i rzek” — berliński finał — rep. wojskowy. 17.30 Losowanie Małego Lotka. 17.45 Nie tylko dla kobiet (kol.). 18.15 Kolko i Przytyk. 18.35 Między nami jaskiniowcami — film animowany produkcji USA. 19.00 Dobranoc + Siódemka. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Filmy z Brigitte Bardot — Prawda — prod. franc. 22.40 Dziennik (kol.). 22.55 Komedia omyłek — program publ. kult. (kol.). 23.45 Kształt słowa.

PROGRAM II
16.00 Kino Telewizji Dzieciątka i Cnopców — „Gruby” — odc. 4 pt. „Klucz” film fab. prod. TP. 16.30 Towarzystwo Wiedzy Fowszecznej — Równieśnicy. 17.00 Klub łazowy Studia Gama — Clark Terry w Warszawie (kol.). 17.40 Sprawy młodych „Chłopiec z gitarą” — film fab. prod. ZSRR. 19.00 Wiadomości (L). 19.20 Dobranoc. 19.30 Wieczór z dziennikiem. 20.30 Od mistrza do ministra — program oświatowy. 21.00 24 godziny. 21.10 Trzeci Maja — widowisko teatralne reż. Grzegorz Królikiewicz.

CZWARTEK, 4 MAJA
PROGRAM I
6.00 RTSS Język polski, sem. 4. 6.30 PTSS — matematyka, sem. 4. 9.00 Dla szkół: przysposobienie obronne kl. 8 i 1 lic. 10.00 Język polski kl. 2 lic. Elżbieta Orzeszkowa. 12.00 Język włoski, kl. 8 — Historia książki. 12.30 Decyzje — dietetykolog. 13.00 RTSS — język polski, sem. 2. 13.30 RTSS — matematyka, sem. 2. 15.00 Melodie — preludia op. 28 Fryderyka Chopina. 15.30 Słowo do kina — dyskusja o „Konfrontacjach 78”. 16.00 Dziennik (kol.). 16.10 Obiektyw — program województwa łódzkiego, kieleckiego, piotrkowskiego, radomskiego, sieradzkiego, tarnobrzęskiego (L). 16.30 Ekran z Bratkiem. 17.55 Poligon. 18.20 Sonda. 18.50 Radzimy rolnikom. 19.00 Dobranoc + Siódemka. 19.30 Wieczór z dziennikiem (kol.). 20.30 „Sierżant Anderson” odc. pt. „Requiem dla znużonych żon” — film kryminalny prod. USA. 21.35 Pegaz (kol.). 22.10 Dziennik (kol.). 22.25 Studio Sport

PROGRAM II
16.00 Co dalej maturzysto? 16.30 Kino Mimir — nowości z różnych krajów (kol.). 17.10 Magazyn morski — „Dwa lata dookoła świata”. 17.40 Elektronika dla wszystkich. 19.10 „Paryscy Mohikanie” — odc. 4 filmu prod. TV CSRS. 19.00 Lokatora dzień powszedni — bilans średniowiecza (L). 19.20 Dobranoc. 19.30 Wieczór z dziennikiem (kol.). 20.30 NURT — pedagogika. 21.00 NURT — nauczanie początkowe (kol.). 21.30 24 godziny (kol.). 21.40 Film Latarni Czarnoksięskiej — „Grek Zorba” — prod. grecko-ameryk. (kol.).

Przełożyli A. i M. Grabowsky
C. Bolithe Maritime Productions Ltd 1976.

Douglas Reeman
ŚWIATŁO NA POWIERZCHNI

Seaton przysłuchiwał się jego beznamietnemu głosowi. Nie mógł jednak oderwać myśli od Drake'a i żony Nivena. I od Bergen. To nie jest jakiś tam port. Bedzia tam ruch, jak na Picadilly w godzinie szczytu.

Porzucił nagle te rozmyślania, bo oficer mówił dalej: — Trudność polega na tym że musimy dotrzeć danej obietnicy W zamian za otrzymanie przez was ściśle tajny fragment urzędzenia musicie również przewieźć do Anglii pasażera.

— Nie ma innego sposobu — przerwał szorstko Venables. — Łodzie rybackie przebrania i fałszywe dokumenty są wykluczone. Znamy tego człowieka Odegrał on kluczową rolę w niemieckich doświadczeniach z raketami — Venables blyszał oczyma w kierunku Seaton — Przez niego doszły do nas pewne informacje o „Hansie”. Żeby zostać zdradcą, potrzeba czegoś więcej niż odwagi. Potrzebne tu są pewne obietnice z naszej strony. Jeśli Gestapo wykryje, czym on się zajmuje, nie będzie dla niego litości.

— A co jeśli nie uda się go wydstać? — spytał spokojnie Drake.

— Nie będziemy omawiać przypadku niepowodzenia akcji. Admirał odciał koniuszek następnego cygara. — Powiem tylko tyle że chcemy aby wydstał się żywy. Równie dobrze można powiedzieć że nie chcemy, aby pozostał w Bergen w takim właśnie stanie.

— To znaczy że lepiej go zabić, panie admirał? — spytał Drake bardzo spokojnym tonem.

— Wszelkie wątpliwości co gdzie i kiedy — odezwał się Venables — zostaną przedyskutowane później. To jest wysiłek zespołowy. Otrzymacie wszelką pomoc i informacje, jakie udaje nam się zdobyć. Chętnie pomożemy wywiad i norweskie siły w Anglii. Jak już kiedyś powiedziałem — Venables patrzył Seatonowi prosto w oczy — strach, który budza Niemcy, dzia-

ła na ich korzyść. Musimy polegać na wzajemnym zaufaniu. Admirał wstał. — To byłoby wszystko. — W jego głosie zabrzmiała nutka niecierpliwości. — Na tym etapie nie ma sensu omawiać dalszych szczegółów. — Podał rękę Seatonowi. — Wkrótce się zobaczymy. Proszę przekazać pozdrowienia mojemu synowi. Ten mi sprawił same niespodzianki.

Tak nagle się to skończyło i Seaton z Drake'em staneli znów przed jakimś biurkiem, a dziewczyna, podoficer służby pomocniczej, pośpiesznie wypisała im nowe przepustki podróżne na uprzywilejowany lot samolotem RAF.

— Nie całkiem o to mi chodziło — odezwał się po jakimś czasie Drake — kiedy się zląszałem na ochotnika.

— Wiesz jak się mówi — Znow szli równym krokiem. — Ochotnik to ten, kto źle zrozumiał pytanie!

— Też mi się tak zdaje — uśmiechnął się Drake.

Kiedy czekali na windy, która miała ich wwieźć do góry z powrotem w rzeczywistości świat, Seaton powiedział cicho: — Słuchaj, jeśli ci to naprawdę nie odpowiada, to mogę porozmawiać z kapitanem Trenowethem. Jeśli zostajesz przy okrętach X, to należy ci się samodzielne dowództwo, a jeśli nie to przeniesienie do jakiejś lepszej jednostki. Venables ma słusność pod jednym względem. To musi być wysiłek zespołowy.

Drake przyglądał mu się w zamyśleniu. — Powiedziałem ci przecież: jesteśmy stara firma. Przedzielmy przez to razem. Jak widać, ten kapitan Venables trafił ci do przekonania.

— Sam nie wiem. Jest niezbędny. Widzi wojnę taką, jaka jest. Co przyjdzie z tego, że się ją przegrza z czystym sumieniem i rekoma. Ale za nic w świecie nie zamieniłbym się z nim.

W Whitehallu przywitania ich zima lotowa mżawka.

— A co do żony Richarda — odezwał się nie stad ni zowad Drake.

— Decii?

Seaton zauważył, że strzał był celny. Biedny Geoff próbował ułżyć sobie w poczuciu winy, choćby przez niewymiarowanie iel imienia.

— Nie mów mi o tym, dobrze? — Drake był zmartwiony. — Sam spróbuje jakoś to ułożyć.

— Przydałoby się — Seaton machnął ręką w stronę krawężnej po ulicy taksówki — W przeciwnym razie nikt mu nie będzie musiał mówić. Cholerne fatwo sam to zgadnie.

— Choćby raz z przyjemnością wracam do roboty — westchnął Drake.

Seaton spojrział na niego. Gdybyś tylko wiedział to, co ja wiem. — Powód dobry jak każdy inny — powiedział na głos. Słuchając wokół środkowego stołu w sali operacyjnej H.M.S. „Syrana” słuchali niespiesznych wyjaśnień oficera wywiadu, a na zewnątrz napotykał na granitowe mury budynku. Iezał i światła wiatr.

Mimo intensywnego gorąca panującego w pomieszczeniu Seatonowi było zimno. Pozbawiony wygod lot do Szkocji, przesiadki, nie dające spokoju wątpliwości co do przygotowywanego wypadu, wszystko to nie pozostało bez efektu.